

Lukijalle

Turun Yliopiston Savo-Karjalainen Osakunta on 40-vuotisen taipaleensa kunniaksi halunnut näin pysyvällä tavalla säilyttää muutamia tämän hetken ylioppilaan ja osakunnan ystävien ajatuksia jälkipolville. Tarkoituksenamme ei ole pystyttää juhlavaa muistomerkkiä, vaan jättää vaatimaton jälkemme tälle virstanpylväälle jäljessätuleville kannustimeksi.

Turussa Shemeikanpäivänä 11. huhtikuuta 1965.

JULKAISUAMME OVAT TUKENEET:

HAMINAN KAUPUNKI
JOENSUUN KAUPUNKI
KALLE ANTTILA OY TURKU
KANSALLINEN KIRJAKAUPPA OY TURKU
KARHULAN KAUPPALA
KOTKAN KAUPUNKI
KOUVOLAN KAUPUNKI
KUOPION KAUPUNKI
LAPPEENRANNAN KAUPUNKI
LAURITSALAN KAUPPALA
LIEKSAN KAUPPALA
MIKKELIN KAUPUNKI
NURMEKSEN KAUPPALA
PAAVO I. LINDBERG OY TURKU
POHJOISMAIDEN YHDYSPANKKI TURKU
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
SAVONLINNAN KAUPUNKI
TURUN OSUUSKAUPPA
TURUN SUOMALAINEN SÄÄSTÖPANKKI
TURUN SÄÄSTÖPANKKI
VARKAUDEN KAUPUNKI

Siivet ja laulu

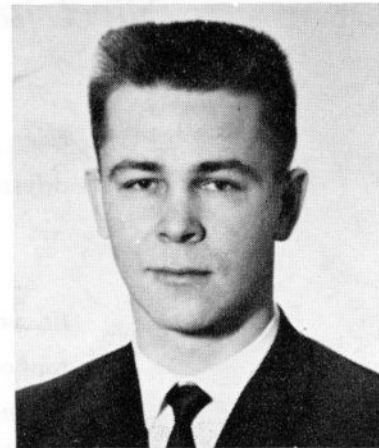
Olen kiertolaisista muuan
odysseiansa loppupäässä
 näkymättömät rikkauteni
 ovat siivet ja laulu
tie vetää pohjoista kohti
toukokuun ilta
lammesta kohoaa usva
pihakoivussa hiirenkorvat omenapuissa
paisuvat kukkasilmut
siellä kuusen latvassa laulaa lahorastas
 näkymättömät rikkauteni
 ovat siivet ja laulu
peltojen multa
keväänkostea lämmennyt multa
odottaa kylväjäänsä — maiseman yllä
odotuksentäysi viileä tuoksuva ilta
tie vetää kiirehtii hämärtyy yötä kohti
yhä kuusen latvasta hiljaisuuden läpi
rastaan laulu
 näkymättömät rikkauteni
 ovat siivet ja laulu.

Yrjö Kaijärvi

Prof. K. Hartiala
inspehtori 1957-1960

Prof. Bengt Broms
kuraattori 1961-1962

LL Pertti Puhakka
kuraattori 1962-1963

Prof. Paavo Voipio
inspehtori 1960-

LL Alpo Hakulinen
kuraattori 1963-1965

FL Mauno Mielonen
kuraattori 1957-1961

LL Heikki Puhakka
kuraattori 1965-

Prof.
TAUNO NURMELA

KIITOLLISUUS

Kiitollisuuden vaatiminen, jopa odottaminenkin muilta ihmisiltä on tehokas tapa saada heidät katkeriksi ja kiittämättömiksi.

KAUNEUS

Kauneus, joka tulee tietoiseksi itsestään, lakkaa helposti olemasta kauneutta. Kuinka hirvittävän valheellista onkaan sanoa, että kauneuskilpailuissa uimapukusillaan yleisön edessä esiintyvä nainen on »luonnollinen»?

TOTUUS JA TIEDE

Jos ei olisi objektiivista totuutta, sen etsiminen (= tiede) olisi mielettömyyttä.

Jos objektiivisen totuuden joku olisi jo löytänyt, sen etsiminen olisi myös mielettömyyttä, sillä miksikäs sellaista pitäisi etsiä, joka on jo löydetty?

Jos objektiivinen totuus voitaisiin ylimalkaan löytää, sen etsiminen olisi niin ikään mielettömyyttä tai ainakin silloin tiede koko ajan olisi kaivamassa omaa hautaansa.

* * *

Yllä oleviin väitteisiin voitaisiin ehkä vastata, että tiede ei edes pyrikään etsimään koko totuutta, vaan tarkasti määriteltyjä erikoistotuuksia. Mutta jos koko totuutta pidetään dynaamisena systeeminä eikä staattisena, kuolleena tilana, on selvää, että jokainen erikoistotuus riippuu jokaisesta muusta erikoistotuudesta, ja silloin lienee myös selvää, ettei erikoistotuuksia absoluuttisessa mielessä voi olla olemassa.

TOTUUS JA USKO

Jos etsimme totuutta emmekä halua myöntää olevamme mielisairaita, meidän täytyy siis tyytyä vain uskomaan siihen, että totuus on olemassa, ja onhan oikeastaan luonnollista, että kunnioitamme sitä, minkä täytyy olla olemassa, mitä me etsimme ja mitä me rationaalisin keinoin emme koskaan voi löytää.

PIRUJEN MERKITYKSESTÄ

Monien »uskovaisten» pitäisi olla perkeleelle suuresti kiitollisia. He näet voivat lukea hänen tililleen monia sellaisia mitä inhottavampia tekoja, joita sarviniekka parka ei omasta aloitteestaan ehkä olisi hoksannut tehdäkään.

Mutta myös sarvettomat ja hännättömät, ihan ihmisen hahmossa maan päällä kävelevät pirut tekevät jatkuvasti suuria palveluksia kansoille, maakunnille, kaupungeille, perheille ja yksityisille kuolevaisille. Tällaisten konkreettisten saatanoiden syyksi voidaan mukavasti lukea kaikki sellainen, mikä ei mene omien toiveiden ja haaveiden mukaan.

Prof.

TAUNO NURMELA

OSAKUNNAN MERKITYS JA ASEMA

Osakuntalaitos on ruvennut rakoilemaan ja menettämään merkitystään. Näillä sanoilla alkoi eräs Turun Ylioppilaslehdessä hiljattain julkaistu artikkeli. Arveltaneen, että tämän kirjoittaja kiireesti ehättäisi torjumaan moisen, tosin monesti ennenkin eri yhteyksissä esitetyn väitteen. Onhan tällä kertaa toki kysymys merkkivuosiä täyttävän osakunnan juhlijulkaisuun varatusta palstatilasta, jonka kirjoitukset ja priori ovat tarkoitetut positiivisesti asennoitumaan osakuntalaitokseen. Koska emme kuitenkaan anna kohteliaisuuden tai edes säädylisyyden tunteen sanella kannanilmaisujamme, toteamme kokemuksistamme vähitellen muodostuneen kokonaisnäkemyksen perusteella päätyvämmeh siihen lopputulokseen, että alussa mainittu väite on oikea: osakuntalaitos on todella menettänyt merkitystään.

Kuulostaa surulliselta — vaiko kenties päinvastaiselta? Emme epäile sitä, että on monia, jotka tämän lukiessaan tuntevat tyydytystä. Onhan se ainakin näennäisesti tulkittavissa resignoituneeksi tilanteen tunnistamiseksi sellaisen henkilön taholta, joka »ex officio» ja yksittäisen osakunnan uskoman luottamustehtävän suomalla oikeudella on voinut olla seuraamassa asiain kehitystä itse kentällä. Sotien jälkeen vallinnut osakuntienvastainen mieliala on tosiasia sekiri ja silminnähtävästi imenyt voimansa siitä pelosta, että osakunnat muodostaisivat jonkinlaisen kokoavan tekijän niitä voimia vastaan, joita sävyttää radikaalimpi yhteiskunnallinen ajattelutapa, tai ainakin, että ne pitäytymällä maakunnalliseen ryhmitykseen elättäisivät jäsenissään eräänlaista nurkkapat-riotismin henkeä, joka olisi ristiriidassa nykyajan nuorisolla ominaisen tai ainakin sille omaksuttavaksi halutun hengen kanssa. Mainitut väitteet — tavallisesti epäsuorasti, joskus peittelemättömästi esitettyinä — ovat nykyisin jokapäiväistä luettavaa ylioppilaslehdissä, ja on tullut suorastaan muotiasiksi huomauttaa osakuntien vähentyneestä merkityksestä ja siitä, etteivät ne tarjoa mitään jäsenilleen tai että niiden aattellinen pohja on tullut liian hataraksi.

Prof.
PAAVO VOIPIO

Eräs sinänsä täysin myönteinen ja ylioppilaiden pyrintöjä suuresti monipuolistava instituutio on ollut osakuntalaitokseen penseästi suhtautuille todellinen lahja. Tämä on tiedekuntajärjestöt, joista saatiin eräänlainen konkreettinen perusta vanhan ja uuden merkittävyyden vertailussa ja jota oli ja on erittäin helppo käyttää ohjattaessa mieltä jos ei aivan näkyvään osakuntienvastaiseen niin kuitenkin näitä vieroksuvaan ja vähättelevään suhtautumiseen. Muistamme miten kävi ylioppilaskin käytön. Tätä on pidetty ja yleisesti vieläkin pidetään suorastaan klassillisena esimerkkinä kokonaisen ryhmän — ja kehitystasoltaan mittaavaksi otaksutun ryhmän — alistumisesta tietynlaisen sosiaalisen mielihyökkäyksen puristuksessa. Tätä tosiasiaa ei muuksi muuta se, että tässä tapauksessa tulos on ollut hyväkin, varsinkin siitä syystä, että nykyaikainen opiskelija itse asiassa yhä yleisemmin viettää varttuneelle kansalaiselle ominaista itsenäistä elämää avioitumisineen ja perheenhoidtamisineen opiskelun saadessa täten yhä enemmän ammatinharjoittamisen luonteen. Osakuntien kohdalla on kuitenkin täsmälleen samalta pohjalta lähtenyt vierottamisprosessi parhaillaan käynnissä. Sen primäärisiä syitä tuskin tajutaan, sillä kehitys on riittävän ajoissa päässyt ikäänkuin itsestään jatkumaan ideologisesti neutraalissa tasossa näennäisesti aivan muissa merkeissä, nimittäin korostetun vastakohtaan: tiedekuntajärjestöt contra osakunnat ympärillä. Tässä köydenvedossa osakuntalaitos on kieltämättä menettänyt asemiaan, ja sen vuoksi alussa esitetty väite on oikea. Sanotusta selvinnee, kutka tästä kehityksestä enimmänsä ovat hyvillään.

Kun alussa mainitsimme saamistamme kokemuksista itse kentällä, emme tarkoittaneet minkään yksittäisen osakunnan piirissä saatua kokemusta vaan koko sitä yleiskuvaa, joka on muodostunut eri puolilla ja eri tilanteissa käydyistä keskusteluista, jotka tavalla tai toisella ovat sivunneet kokonaisuutta yliopisto-ylioppilaskunta-osakunnat-tiedekuntajärjestöt. Emme puutu enemmälti olosuhteisiin Helsingin yliopistossa, jossa osakuntalaitos on peräisin jo Turun akatemian ajoilta v:ltä 1643 ja jossa osakunnat ovat asetuksella määrättyjä julkisoikeudellisia, yliopiston kiinteän osan muodostavia yhteisöjä. Ylioppilaskunta on siellä siis perinteellisesti osakuntajakoinen. Sen ja osakuntien kiinteä asema yliopistoon nähden kuvastuu esim. siinä, että yliopiston luettelossa on pysyvästi tiedot ylioppilaskunnasta, sen luottamus- ja virkamiehistä sekä osakunnista vuosijuhlapäivineen ja virkailijoineen inspektorista alkaen aina lipunkantajaan tai kellonvetäjään asti. Turun yliopistossa on asianlaita toinen. Sen vasta vähän yli 40-vuotias ylioppilaskunta on muodostunut ja kehittynyt nimenomaan sellaisen korkeakoulun piirissä, joka kolmeneljättäosaa olemassaolostaan on ollut pieni, muutama sata opiskelijaa käsittävä ja luonteeltaan maakunnallinen yliopisto. Sen jäsenistä kauan aikaa runsaasti puolet oli peräisin itse Turun kaupungista ja vain murto-osa Turun ja Porin läänin ulkopuolelta. Olennainen muutos tähän tilanteeseen tuli vasta 1950-luvun alussa, jolloin alkanut yliopiston opiskelijamäärän nopea kasvu jo tämän vuosikymmenen alkuvuosina johti siihen, että noin puolet opiskelijoista oli kotoisin maakunnan ulkopuolelta ympäri maata ja vain alle 30 % oli varsinaisia turkulaisia. Nykyisin yhden ainoan — jos niin haluamme sanoa — ulkomaakunnallisen osakunnan, esim. Savo-Karjalaisen Osakunnan, jäsenmäärä on tuntuvasti suurempi kuin koko ylioppilaskunnan oli vielä 1950-luvun alkuvuosina. Jo nämä tosiasiat tekevät ymmärrettäväksi, että v. 1957 tapahtuneen osakuntiin jakautumisen ympärillä on ollut kahtalaista ilmaa. Ylioppilaskunnan johto on ymmärrettävistä käytännöllisistä syistä pääosaltaan koostunut paikallisia olosuhteita parhaiten tuntevista turkulaisista opiskelijoista ja luottamusmiehistä. Pääluvultaan suurin Varsinais-Suomalainen Osakunta on varsin pitkälle samastettavissa itse ylioppilaskuntaan

ja sillä on niin sanoaksemme luontaisena etuoikeutena ja myöskin päälukunsa perusteella mahdollisuus saada leijonanosa ylioppilaskunnan sekä taloudellisista että puhtaasti spatiaalisista resursseista. Muut osakunnat sensijaan muodostavat melkoisen ongelman kahdesta syystä. Ensinnäkin ne jäsenluvultaan valtavasti suurentuneina tarvitsevat kaikinpuolisen toimintansa kitkattomaan sujumiseen yhä laajemmat tilat, joista yleisesti on muutenkin puutetta. Toiseksi osakunnat eivät ole Turun yliopistossa julkisoikeudellisia, omistavia yhteisöjä, vaan riippuvaisia ylioppilaskunnan vuotuisesta avusta. Kun kaikilla osakunnilla toimintamuotojensa samankaltaisuudesta johtuen on lähimain samankaltaiset menot, jäävät pienet, alle tuhannen opiskelijan osakunnat saamansa suhteellisen avustuksen pienuuden vuoksi tuntuvasti heikompaan asemaan kuin isot. On näet siten, että kaikissa osakunnissa kaikkina aikoina — kuten muissakin yhteisöissä — aktiivisesti toimivien joukko on muodostunut vain osasta niiden jäseniä. Tämän joukon yhteismäärä on kuitenkin osapuilleen samansuuruinen eri osakunnissa niiden koosta riippumatta, mutta nykyisellään jo täysin epäsuhteessa käytettävissä oleviin tiloihin nähden. Sitäpaitsi tällainen osakunta sangen usein joutuu luovuttamaan huoneistonsa muiden yhteisöjen käyttöön ja näin entisestään supistamaan mahdollisuuksiaan toimia sellaisena, mitä osakuntahuoneistolta odotetaan: vapaa-aikojen viettoon ja keskinäiseen kanssakäymiseen tarkoitettuna paikkana. Erityisen kipeästi tämä luonnollisesti rajoittaa niiden ns. pienten osakuntien mahdollisuuksia, joiden jäsenistö koostuu kaukaisilta paikkakunnilta kotoisin olevista opiskelijoista. Seurauksena on, ettei osakunta pysty tarjoamaan näissä oloissa riittäviä ulkonaisia edellytyksiä viihtyisyydelle, mikä luonnollisesti vähentää jäsenistön aktiivisuutta pienemmäksi kuin se muuten olisi. Toisaalta »pienien» osakuntien (joilla päinvastoin pitäisi olla kotipaikoiltaan kaukana opiskeleville tarjottavanaan erityisen viihtyisät tilat) jatkuva määrärahojen ja lisäavustusten tarve on ylioppilaskunnan johdolle pysyvä ja kiuhallinen huolen aihe.

Maakuntayliopisto-vaihe pienine paikallissävvyisine ylioppilaskuntineen ja vielä pienempine, muutaman kymmenen hengen maakuntakerhoineen on vielä liian lähellä, jotta psykologiset edellytykset olisivat olemassa — ylioppilaskuntaa kokonaisuutena ajatellen — kaikinpuolin myönteiseen suhtautumiseen osakuntiin yleensä ja niiden tarpeisiin erityisesti. Kokonaan riippumatta siitä jo mainitusta seikasta, että itse osakuntalaitosta vastaan sinänsä pyritään nykyisin esittämään väheksyviä kannanilmaisuja, Turun yliopistossa historiallinen tekijä, tässä tapauksessa historian lyhyys, on se seikka, joka osakuntien vielä epämääräiseksi jääneen aseman vuoksi vaikuttaa epäedullisesti kykyyn oikealla tavalla nähdä osakuntien merkitys. Asiantilan ollessa tämä, kysymys tiedekuntajärjestöistä on Turun ylioppilaskunnassa osakuntien asemaan ja niiden merkityksen arviointiin vaikuttavana tekijänä tuntuvasti painavampi kuin siellä, missä osakuntien asema on vakiintunut.

Tämän kirjoittaja kuuluu niihin akateemisiin opettajiin, jotka näkevät tiedekuntajärjestöissä erinomaisen lisän opiskelijoiden aktiviteetin kirjoittajana ja suuntaajana yleensä. Ja erityinen ansio lankeaa mielestämme tämän instituution osalle siinä, että sen piirissä yksittäisen tieteenalan tai aineryhmän opiskelijoilla on mahdollisuus ikänsä ja kokemuspiirinsä puolesta tasoisessa seurassa (tämä sanottuna ilman vähintäkään aliarviointia) esittää näkemyksiään ja välittää tietojaan keskuudessaan tarvitsematta tuntea itseään kahlituksi vanhemman henkilön, opettajansa tai opettajiensa, ankanan kriittisenä koetun valvonnan puristuksessa. Näyttää siltä, että se rohkeuden ja välittömyyden keskimääräinen lisäys, joka selvästi on havaittavissa opiskeluasioista ja erikoistoihin liittyvistä ongelmista opettajan kanssa neuvoteltaessa ja var-

sinkin seminaareissa esitetyistä kysymyksistä keskusteltaessa, huomattavalta osalta pohjautuu siihen kouliutumiseen, mikä on saatu tiedekuntajärjestön tai vastaavanlaisten muiden opiskelijayhteisöjen piirissä. On opittu näkemään, miten muillakin on vaikeutensa ja miten he ongelmiansa ratkovat. Siten itseluottamus on saanut tarvitsemaansa lisäravintoa.

Erään hiljan ilmestyneen osakuntalehden artikkelia lukiessamme sattui silmiin väite, että ainoa negaatio tiedekuntajärjestöjen ja osakuntien välisessä epätasaisessa kilvassa edellisten osalle tullessa voitossa olisi fakki-idiotismin tällöin saavuttama voitto. Tuskinpa näin on asiantilaita. Se joka on luonnostaan yksipuolinen ja po. merkityksessä siis fakki-idiootti, on sitä vaikka hän kuinka hääräisi käytännöllisissä tehtävissä jossain osakunnassa olkoon että hän tahtomattaan joutuu siellä kuulemaan myös sellaisista asioista, joita hän itse ei harrasta. Se joka ei tätä ole, voi tiedekuntajärjestönkin piirissä antaa ympäristölleen keskimääräistä enemmän, ja vielä suuremmat mahdollisuudet siihen tarjoutuvat osakunnassa. Monisäikeiset ja monipuoliset persoonallisuudet ovat kaikkialla maan suola, niin tiedekuntajärjestöissä kuin osakunnissakin, joissa viimeksi mainituissa erilaisen ammattikoulutuksen saaneilla tai sitä parhailaan saavilla opiskelijoilla on mahdollisuus kanssakäymiseen. Ainakin potentiaalisesti osakunnilla on siis tuntuvasti suuremmat mahdollisuudet toimia yleisivistystä avartavina kommunikaatiokeskuksina, kuin tiedekuntajärjestöillä. Mutta eikö nämä samat mahdollisuudet ole jo ylioppilaskunnalla yhtenä jakamattomana kokonaisuutena? Tämä kysymys palauttaa meidät takaisin ylioppilaskunnan ja osakuntien välisiin suhteisiin.

Turun yliopiston osakuntien historia juontaa alkunsa 40 vuoden takaiselta ajalta, jolloin ylioppilaskunta oli äsken syntynyt pieni, ehkä noin parinsadan opiskelijan muodostama yhteisö. Mutta jo tällöin sen piiriin syntyi eri maakuntia edustavia kerhoja — nykyisten osakuntien siemen. Huolimatta siitä, että pienen ylioppilaskunnan jäsenten suhteet luonnostaan muodostuivat läheisiksi ja yhteisö saattoi kitkattomasti toimia yhtenä kokonaisuutena, kuitenkin kaukaisista maakunnista peräisin olevien opiskelijoiden tarve liittyä yhteen oli olemassa. Kirjoittaja on tähän täysin luonnolliseen perustarpeeseen aikaisemmin viitannutkin Käk-lehden palstoilla ja samastanut sen muillakin elävillä olennoilla selvästi havaittavan asuinpiirikäyttämisen ja sosiaalisen käyttäytymisen kanssa. Kerho tai osakunta edustaa joko pelkkänä sosiaalisten siteiden ylläpitotapahtumana tai aivan konkreettisenä kokoontumispaikkana synnyntäisen kotipaikkauuskollisuuden kaipaamaa kohdetta. Kun sitten opiskelijoiden määrä kohosi nopeasti, ylioppilaskunta ei voinut enää hoitaa niitä kansalaiskasvatuksellisia tehtäviä, jotka sille sekä periaatteellisesti että säännösten mukaisesti kuuluivat, vaan jakaantuminen pienempiin yhteisöihin oli välttämätöntä nimenomaan siltä kannalta, että ylioppilaskunta vapautui sille kuuluvien hallinnollisten ja taloudellisten sekä ylioppilaspoliittisten yleistehtävien hoitoon.

Tapahtunut tosiasia antaa vastauksen juuri esitettyyn kysymykseen. Ylioppilaskunta ei nykyisenä 4500 jäsentä käsittävänä kokonaisuutena enää voi toimia koko jäsenistönsä edellä mainittuja tarpeita palvelevana muuta kuin osittain. Samalla se osoittaa, miten luonteva loppujen lopuksi on maakuntiin perustuva osakuntajako. Voitaneen sanoa, että vaikka ratkaisuna olisi ollut toisenlainen jako tai että jos osakuntalaitoksesta jostain syystä vielä luovuttaisiin, maakuntakerhot olisivat edelleenkin olemassa tai nopeasti syntyisivät uudelleen samanlaisina ylioppilaskunnan huolenpitoa edellyttävinä yhteisöinä kuin mitkä hyvänsä erilliset harrastuspiirit tai yhdistykset. Itsehallintoon oikeutetut osakunnat täyttävät saman tarpeen kuin maakuntakerhot olemalla pysyvä alue mihin kokoontua ja minkä omistaa omanaan ja toimimalla kaukai-

sen kotimaakunnan yhdistämiseksi yliopistoon ja sen opiskelijoihin, samalla kun ne ylioppilaskunnan tukena suorittavat järjestötoimintaan perehdyttävää tehtäväänsä yhteiskuntakelpoisten, sosiaaliseen yhteistyöhön pystyvien kansalaisten kasvattamiseksi. Osakunnat näyttävät siis todella olevan tarkoituksenmukaisin ylioppilaskunnan alajako, vaikka eräillä tahoilla on viime aikoina haluttu asettaa tämä kyseenalaiseksi ja nimenomaan huomautettu, että ylioppilaiden keskuudessa voi toimia muitakin kuin osakuntia ensisijaisina ylioppilaskunnan jälkeen. Aivan ilmeisesti ovat tällöin olleet mielessä juuri tiedekuntajärjestöt. Tietenkin nämäkin pystyvät koulimaan jäseniään järjestötoimintaan, mutta sen ja paljon muuta tekee kansalaiskasvatuksen työsaralla jo ylioppilaskunta osakuntineen. Annettakoon tiedekuntajärjestöjen suorittaa niille kuuluvaa tärkeätä ja hyödyllistä tehtäväänsä rasittamatta niitä pääasiasta sivussa olevilla hallintotehtävillä, jotka heti olisivat vastassa, jos tiedekuntajärjestöistä muodostuisi ylioppilaskunnan virallinen alajako. Kun toisaalta taas Turun yliopistossa on jo osakuntalaitokseen päädytty, jää ylioppilaskunnan tämän hetken yhdeksi tärkeäksi sisäisen toiminnan kohentamista tarkoittavaksi tehtäväksi osakuntien aseman vahvistaminen ja myös ulkonaisten toimintaedellytysten luominen kaikille osakunnille yhtäläisiksi niiden koosta ja maakunta-alkuperästä riippumatta.

Tässä kohdin lienee suurin inertia olemassa. Ei voi välttyä vaikutelmalta, että ylioppilaskunnan johdon piirissä vallitsee periaatteellisesta osakuntien auttamishalusta huolimatta hienoista epätietoisuutta siitä, onko osakuntien mukainen alajako se, joka tulevaisuudessa johtaa parhaisiin tuloksiin. Yhtenä syynä tähän nuoren osakuntalaitoksemme kehittämisen kannalta haitalliseen empimiseen on epäilemättä tiedekuntajärjestön puolesta käyty propaganda. Koska kerran tiedekuntajärjestöt toimivat ilmeisen tehokkaasti ja koska niillä näyttää olevan rohkeutta vakuuttaa jäsenistönsä aktiivisuuden olevan tuntuvasti suuremman kuin osakuntalaisten, yleisvaikutelmaksi todella tulee, että osakuntien merkitys opiskelijoiden yhteistoimintaelimenä on ainakin suhteellisesti vähentynyt. Tässä keskustelussa on aivan äskettäin huomautettu mm. että jos tiedekuntajärjestöillä olisi puolellaan samat edut, esim. edullisiksi väitetyt huoneistot, kuin osakunnilla, osakunta menettäisi lopunkin merkityksensä. Näihin etuihin luettiin samaisessa kirjoituksessa vielä »ilmainen orjatyövoima» eli beaanit sekä jonkun aktiivisen hallituksenjäsenen työpanos! Tähän voitaisiin tietenkin heittää kysymys, ovatko tiedekuntajärjestöt todella niin ihmeellisiä laitoksia, että ne pyörivät ihan itsestään ilman mitään ikävännäköiseltä vaikuttavaa aktiivisuutta kenenkään taholta. Emme kuitenkaan ylipäänsä pääse siitä, että kaikissa yhteisöissä — tiedekuntajärjestöissäkin — ratkaiseva panos tavallisesti on muutamien harvojen, muita tarmokkaampien ja uhrautuvampien jäsenten aikaansaannosta. Toistaaksemme jo kerran aikaisemmin Käk-lehden palstoilla esittämäämme, elinkykyisen yhteisön mittapuuna onkin pidettävä juuri sen mahdollisuuksia löytää ja käyttää hyväksi tällaisia jäseniään. Sitäpaitsi, aivan samoilla sivuilla, joilta tapasimme osakuntalaisten aktiiviteetin puutetta koskevaa moitetta, esitettiin hyvin selvästi, miten eräs tiedekuntayhdistys oli »suuren kokonsa vuoksi tullut jäseniään tavoittamattomaksi» ja miten vain »n. 20 % jäsenistä voidaan sanoa olleen aktiivisia». Samat ongelmat siis vähän kaikkialla. Eikä tällaisessa tapauksessa »orjatyövoimastakaan» eli 1. vuoden opiskelijoista olisi avuksi, koska perehtyminen opiskeltavaan tieteenalaan on vasta alussa. Asiat valkenevat vähitellen kuuntelemalla, osakunnissa sen sijaan tekemällä yhteisön hyväksi — samaan tapaan kuin ylioppilaskunnankin omassa beaanikasvatuksessa — ohjauksen mukaan jotain, joka vähitellen perehdyttää tekijänsä keskeisiin toimintakohteisiin yhteisön työsaralla.

Tuntuu siltä, että huoneistokysymys sittenkin on vaikein pala osakuntien ja tiedekuntien välisessä kilpailussa yhteisen kaakun viipaleista. Olemme jo todenneet, etteivät huoneistoasiat varsinkaan ns. pienissä osakunnissa ole suinkaan ratkenneet kovinkaan edullisesti. Toisaalta juuri osakunnat luovuttavat huoneistojansa jatkuvasti tiedekuntajärjestöjen käyttöön sen vähän avun lisäksi, minkä yliopisto antaa niille omista tiloistaan. Tämän ne tekevät luonnollisesti korvauksetta — kysymyshän on toki ylioppilaskunnan omista jäsenistä. Mutta osakunnille ja varsinkin pienen huoneiston omistaville osakunnille tämä merkitsee tuntuvaa oman toiminnan ajallista ja paikallista rajoittamista. Näemme jälleen, miten keskeinen on kysymys osakuntien käytössä olevista tiloista. Sen asianmukainen ratkaisu näyttää todella olevan ehtona sille, että monet ylioppilaskunnalle periaatteellisesti ja säännösten mukaisesti kuuluvat tehtävät tulevat kunnolla täytetyiksi. Osakuntien keskeinen asema ylioppilaskunnan sisäisessä jaossa on näiltä näkökulmilta tarkasteltuna sangen selvä. Myöskin aivan puhtaasti käytännöllis-taloudelliselta kannalta katsoen osakuntiin jakautuminen on etevämpi ratkaisu kuin tiedekuntajärjestöjen pohjalla suoritettu jako, sillä tällöin tarvittaisiin jo Turun yliopiston ylioppilaskunnassakin neljän osakuntahuoneiston asemasta tusinan verran erillisiä ja samanarvoisia huoneistoja tyydyttämään alaosastojen kaikinpuolisia tarpeita, jotka silloin olisivat hyvinkin samanlaisia kuin nykyisillä osakunnilla.

Lopuksi vielä paluu hetkeksi erääseen aikaisemmin käsiteltyyn seikkaan, nimittäin kysymykseen osakuntien merkityksestä eri opintosuuntia edustavien opiskelijoiden kokoontumispaikkoina. Tämä ei ole suinkaan vähäpätöinen asia. On ilahduttavaa todeta, että sen periaatteessa oivaltavat myös tiedekuntajärjestöjen puolesta puhujat. Sama artikkeli, jonka ensimmäisellä lauseella aloitimme kirjoituksemme, päättyy näet siihen yleispätevään toteamukseen, että »keskustelu on niitä toimintoja, joissa kaikki ovat yhtä aikaa mukana: toiset äänessä, toiset kuuntelulla» ja että »parhaat asiat kuullaan ja opitaan jutellessa». Paikka, jossa artikkelin kirjoittaja on tähän tulokseen tullut, on hänen mukaansa yliopiston kahvilanivelen kuppila. Olemme asiasta täysin samaa mieltä ja mekin puhumme kokemuksesta, joka on saatu samassa kahvilanivellessä väliseinän toisella puolella. Ja kun artikkelin kirjoittaja lopuksi ihmettelee, miksei kukaan ole ehdottanut kuppilaa sisällytettäväksi pakollisena tutkintovaatimukseen, hän iskee naulankantaan. Olemme näet nimenomaan sitä mieltä, että myöskin yliopiston opettajan on ehdottomasti istuttava kuppilassa. Siellä on todellinen yliopisto. Kukapa tohtisi tai jaksaisi oleskella pelkästään omassa laitoksessaan tai oman alansa tieteellisessä seurassa seuranaan pelkkiä oman alan edustajia tai yksinomaan omassa tiedekuntayhdistyksessään ympärillään vain jokseenkin samoja asioita pohtivia tovereita. Älkäämme kuitenkaan unohtako, että myös osakunta on juuri sellainen paikka, jossa tällaiset raja-aidat ovat pois ja jolla puheena olevassa mielessä on yleispätevä merkitys ja paljon muutakin merkitystä. Eikä sellaiseen ole nykyisin enää edes pakko kuulua.

Turun Yliopiston kansleri,
TOIVO EDVARD OLIN

on syntynyt 27. 8. 1885 Kiteellä. Hän on tullut ylioppilaaksi Viipurin Klassillisesta Lyseosta v. 1903, lääket.lisensiaatiksi v. 1912 ja väitellyt lääketieteen- ja kirurgiantohtoriksi v. 1932. Iho- ja sukupuolitautilien erikoislääkärinä hän on toiminut vuodesta 1925 lähtien. Alavuden, Töysän ja Kuortaneen kunnanlääkärinä hän oli vv. 1912—14, Koiviston kunnanlääkärinä vv. 1914—23, Helsingin yleisen sairaalan ihotautiosaston apulaislääkärinä vv. 1924—26 ja Kumpulan sairaalan alilääkärinä vv. 1925—37, jonka jälkeen hän toimi saman sairaalan ylilääkärinä vuoteen 1944. Helsingin yliopiston dosenttina hän oli vv. 1935—44. Turun Yliopiston iho- ja sukupuolitautilien professorin virkaan hänet nimitettiin v. 1944. Tätä virkaa hän hoiti eläkkeelle siirtymiseensä saakka v. 1955. Samana vuonna hänet valittiin Suomen Akatemian akatemialautakunnan jäseneksi.

Prof. Olin on toiminut Turun Yliopiston vararehtorina vv. 1945—48 ja rehtorina vv. 1948—54. Toimittuaan muutaman kuukauden Turun Yliopiston sijaiskanslerina nimitettiin prof. Olin kanslerin virkaan syyskuun 1. päivänä 1955. Hoitaessaan em. virkoja hän on merkittävällä tavalla osallistunut yliopistomme kehittämiseen ja lujentamiseen.

Prof. Olin on julkaissut useita tieteellisiä tutkimuksia iho- ja sukupuolitautilien alalta. Hän on pohjoismaisen dermatologiyhdistyksen johtokunnan jäsen sekä useitten maitten dermatologiyhdistyksen kirjeenvaihtajajäsen.

Ylioppilaselämä on ollut prof. Olinin sydäntä lähellä niin Helsingissä kuin Turussakin. Hän ehti olla mukana Helsingin Yliopiston Savo-Karjalaisessa Osakunnassa pari vuotta ja kuului tämän jakauduttua (1905) Karjalaiseen Osakuntaan. Hän on kuulunut myöskin Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan hallitukseen. Turun Yliopiston Savo-Karjalaisen kerhon toiminnalle prof. Olin on antanut merkittävän panoksensa osallistumalla säännöllisesti kerhon järjestämiin juhlatilaisuuksiin.

Kun Turun Yliopiston kansleri, prof. Olin on kutsuttu Turun Yliopiston Savo-Karjalaisen Osakunnan kunniajäseneksi, on hän ainoa osakuntaamme kuuluva henkilö, joka on kuulunut myöskin Helsingin Yliopiston samannimiseen osakuntaan ja hänen kokonaisuudellaan on tässäkin mielessä osakunnallemme mitä tärkein merkitys.

tunnettu fyysikko ja
Tultuaan ylioppilaak-
vana vuonna Helsing-
sistentiksi ja vt. obs-
Samalla hän toimi v-
neetikkona. Toimittu-
1915—18 hän oli val-
väliaikaisesti Turun
V. 1925 hänet nimit-
jaksi, minkä toimen-
Turun Yliopiston tä-
jäseneksi prof. Väisälä

Prof. Väisälä on j-
den, optiikan, optilli-
desian sekä tähtitiet-
Hän on kehittänyt ur-
van pitkän matkan r-
toja on käytössä mo-
tutkinut kiertotähtien
telmän, joka on aika-
sinkertaisempi. Niinik-
pityypin yhä suuremp-
ton Tähtitieteellinen
kansainvälisten tietee-

Opiskeluaikanaan
taan. Tällöin hän ei l-
laselämään käyden v-
äänestämässä tupaka-
kutsuttiin Savo-Karjal-
mivan kulinaarisen t-
sälä vieläkin innokka-
ajan on ollut savo-ka-
jakkautensa ja hersy-
henkeä Turun Yliopis-

JÄSENEMME

tunnettu fyysikko ja tähtitieteilijä, on syntynyt Kontiolahdella 6. 9. 1891. Tultuaan ylioppilaaksi Joensuun Lyseosta v. 1909 hän meni jo seuraavana vuonna Helsingin Yliopiston tähtitieteellisen observatorion vt. assistentiksi ja vt. observaattoriksi, missä toimesta hän oli vuoteen 1914. Samalla hän toimi vv. 1913—15 meteorologisen keskuslaitoksen magneetikkona. Toimittuaan sitten Suomi-yhtiön apulaismatemaatikkona vv. 1915—18 hän oli valtion geodeettina vv. 1918—24, jona aikana hän hoiti väliaikaisesti Turun Yliopiston fysiikan professorin virkaa vv. 1923—24. V. 1925 hänet nimitettiin sanotun professorin viran vakinaiseksi hoitajaksi, minkä toimen lisäksi hän oli vuodesta 1927 lähtien hoitanut myös Turun Yliopiston tähtitieteen professorin virkaa. Suomen Akatemian jäseneksi prof. Väisälä valittiin v. 1951.

Prof. Väisälä on julkaissut lukuisia tutkimuksia edustamiensa tieteen, optiikan, optillisten koneiden suunnittelun ja rakentamisen, geodesian sekä tähtitieteen alalta ja tehnyt useita huomattavia keksintöjä. Hän on kehittänyt uuden, erittäin tarkan, valon indifferenssiin perustuvan pitkän matkan mittauskeinoon, ja hänen keksimiään mittauskoneistoja on käytössä monissa maissa. Tähtitieteen alalla hän on erityisesti tutkinut kiertotähtien ratoja sekä kehittänyt niiden laskemiseksi menetelmän, joka on aikaisemmin käytettyä huomattavasti nopeampi ja yksinkertaisempi. Niinikään hän on kehittänyt Schmidt—Väisälä teleskooppityypin yhä suurempaan tehokkuuteen. Hänen johdolla Turun Yliopiston Tähtitieteellinen laitos on voinut osallistua mitä merkittävimmin kansainvälisten tieteellisten töiden suorittamiseen.

Opiskeluaikanaan akateemikko Väisälä kuului Karjalaiseen Osakuntaan. Tällöin hän ei kuitenkaan vielä kovin paljon ottanut osaa ylioppilaselämään käyden vain kaksi kertaa osakunnan vuosijuhlissa ja kerran äänestämässä tupakanpolttokiellostosta. Turussa hänet 1920-luvun lopulla kutsuttiin Savo-Karjalaiseen kerhoon, ja hänestä tuli kerhon piirissä toimivan kulinaarisen tiedekunnan dekaani, jota virkaa akateemikko Väisälä vieläkin innokkaasti hoitaa. Täten hän jo monen vuosikymmenen ajan on ollut savo-karjalaisten keskeinen hahmo, joka tieteellisen lahjakkuutensa ja hersyvän huumorinsa avulla on pitänyt yllä kotiseutuhenkeä Turun Yliopiston savo-karjalaisten opiskelijoiden keskuudessa.

Ent. Suomen Akatemian
jäsen, professori

YRJÖ VÄISÄLÄ

Turun Yliopiston
täysinpalvellut
kirurgian professori

A. R. KLOSSNER

on syntynyt 25. 9. 1894 Raudussa ja tullut ylioppilaaksi vuonna 1913, lääketieteen lisensiaatiksi v. 1919 ja lääketieteen tohtoriksi v. 1930. Hänen tiensä varsinaiseen elämäntehtävään on kulkenut Käkisalmen, Helsingin, Tampereen, Viipurin ja Hämeenlinnan kautta Turkuun, jossa hän toimi uuden tiedekunnan ensimmäisen kirurgian oppituolin haltijana vuodesta 1945, kunnes keväällä 1963 siirtyi eläkkeelle.

Professori Klossner toimi yli 17 vuoden ajan kirurgian klinikan esimiehenä, jonka lisäksi hän toimi myös Turun lääninsairaalan ylilääkärinä, ja sairaalan muututtua yliopistolliseksi keskussairaalaksi hänestä tuli sen johtajaylilääkäri. Varsinaisen työnsä lisäksi professori Klossner on toiminut useissa yhdistyksissä ja julkaissut tutkimuksia kirurgian alalta.

Professori Klossnerista tuli osakuntamme kunniajäsen keväällä 1963. Hän on ollut usein nähty vieras osakuntamme seniori- ja vuosijuhlissa ja hoitanut asiaan kuuluvalla hartaudella Kulinaarisen Tiedekunnan kokonleikkauksen professuuria. Erikoisesti on osakuntalaisten mieliin jäänyt hänen syksyllä 1962 Seniorjuhlassa ex tempore pitämänsä voimakas ja innostava isänmaallinen puheensa, jota läsnäolleet tuskin koskaan unohtavat, sekä hänen ikimuistettava vuosijuhlaesitelmänsä osakunnan vuosijuhlissa keväällä 1963.

Turun Yliopiston rehtori,
professori

TAUNO NURMELA

— — — — —
Mutta minä en vain ymmärrä sinua, rakas isäni Ukko-Tommi, vaan myös kiitän sinua, kiitän sinua siitä, että sinä omalla puhumattomalla ja kaikesta teeskentelystä vapaalla tavallasi et ainoastaan yllyttänyt minua ohittamaan erinäisiä omia Herkuleen patsaitani, vaan syntymästäni omaan kuolemaasi saakka ja vielä senkin jälkeen pyrit antamaan omalle rannattomalle ulapalleni niitä merikortteja, joita sinun oma isäsi Matti Nurmela ei olosuhteiden tähden voinut sinulle antaa. Sinä et »kasvattanut» minua yhtään, sillä ethän sinä, Luojan kiitos, ollut lukeut kasvatustoppia, kuten minun sitten piti lukea. Sinä annoit minun itse kasvaa sitä tuuheaa lapsuutta, jolta ei puuttunut muhevaa multaa, ei syksyn myrskyä, ei talven lunta, ei kevään kirkkautta eikä kesän hellettä.

— — — — —
Hilja ei todellakaan pelännyt tässä maailmassa muuta kuin Jumalaa, jonka kanssa hän aina — ja hymy huulilla — seurusteli, ja Pirun hän taas vältti siten, ettei antautunut Häntäheikin kanssa koskaan saivar-telemaan, vaan teki aina positiivista työtä. Hän oli todella dynaaminen ihminen; hän oli vesi, joka aina virtasi... Käyttääkseni alkuperäistä vertauskuvaani, Hilja oli mänty, jolla oli juuret tukevasti maassa ja latva aina taivaassa, ja latvasta maahan asti ulottuivat muhevut oksat, täynnänsä kullannapunaisia käpyjä, joita kaiken maailman linnut saivat vapaasti tulla nokkimaan koko hänen elämänsä ajan joka päivä aamusta iltaan.

... ja pian minun henkinen tasapainoni ilmeisesti arvosteltiin jo niin suureksi, että minut pantiin Lappeen Simolan supistettuun kansakouluun ja peräti toiselle osastolle... Minusta tuntui joskus siltä, että Hilja oli kokonaan yliarvioinut henkisen kypsyyteni, sillä en minä siellä koulussa ymmärtänyt oikeastaan mistään mitään. Laskut ja laatujen muutokset ja muut semmoiset seikat olivat ihan täyttä sumua. Kartalta minä kyllä osasin pyydettäessä näyttää Viipurin ja Helsingin ja Pariisinkin, kun niiden paikalla oli selvä musta piste ja vieressä oli kirjoitettuna niiden nimi, mutta esimerkiksi Suomenmaan vesireitit olivat ihan puhdasta hepreaa.

Oli miten oli, kun keväällä vuonna 1917 olin saanut käydyksi toisen ja kolmannen osaston Lappeen Simolan supistettua kansakoulua, pantiin minulle eräänä kauniina aamuna visiittipöksyt jalkaan ja sininen ruusetti kaulaan. Oli määrä lähteä Viipuriin, mainitun kaupungin Kaikkein Klassillisimman Lyseon pääsytkintoon. Hilja jätti tomaatin- ja kaalintaimet toisten hoitoon ja tuli itse poikansa sekundantiksi...

...Keväällä kuoriutui munastaan itsenäinen Suomen valtakunta, ja syksyllä asteli toiseen luokkaan eräs huomattavasti entistä itsenäisempi lyseolainen, joka tohtori Saloniuksen karttakepin tahdissa alkoi lukea latinaa. Hän oli kymmenestä ikävuodestaan huolimatta ollut oikeassa tykkitulessa ja omin silmin nähnyt sodan ja kuoleman.

Joka tapauksessa Lipiäisen mäen kaartin ajat ovat nyt olleet ja meneet. Sumusta sukeltaa esiin minuuden ääri viivoja. Minä en kuulukaan pikkupoikien yleismaailmalliseen laumaan, vaan kuulun johonkin suurempaan ja samalla niin tuskallisella tavalla pienempään leiriin, johon kuuluu myös aikuisia. Oliko minun leirini oikea, sitä kysymystä minä en tietenkään itselleni edes asettanut. Olihan itsestään selvää, että se oli oikea, jos siihen kerran kuuluivat myöskin Ukko-Tommi ja Hilja ja Ilmo ja kaikki muut. Sitä, että aatteiden luku on maailmassa ääretön, minä en tietysti silloin osannut ajatella. Minä, niinkuin kai useimmat minua viisaammatkin, näin silloin vain nuo kaksi leiriä, punaiset ja valkoiset, joiden välinen raja näytti repivän kahtia Simolan ja koko Suomenmaan.

Suorittaessani jonkin akateemisen tutkinnon minusta tuntui, että juuri sinä hekenä, jolloin minut hyväksyttiin, minä aloin »omistaa» tutkintovaatimuksissa mainitut tiedot. Ja tullessani tohtoriksi oli aivan kuin minussa siihen saakka elänyt maisteri olisi juuri silloin kuollut. Sitten myöhemmin sain tietää, että oppineiden kielellä tällaista sanotaan hahmopsykologiaksi, ja että se muodostaa betonirakenteen ihmisen ajatuksen talossa ja koko hänen luomassaan maailmassa, joka on järkyttävän raadollinen ja epätäydellinen.

(Tauno Nurmela: Suuri Pieni Maailma)

11. 4. 1933

§ 3

Katsoen niihin suuriin ansioihin, joita oli huomattu tunnetulla kirjailijalla Ernst Lampénilla olevan, savo-karjalaisen kulinarian alalla, päätti Tiedekunta antaa hänelle tänä päivänä Kulinarisen Tiedekunnan Kunnia-tohtorin (KT h.c.) arvon. (Liite 1)

26. 10. 1934

§ 1

Pitkän keskustelun jälkeen katsottiin rva Pakarinen sopivaksi hoitamaan piirakka-, kalakukko- ja kokkelipiimäpreparaattorin virkaa. Tämän jälkeen suoritettiin rva Pakarisen juhlallinen virkaanasettaminen luovuttamalla hänelle virkaan kuuluva pähkinä ja kapusta. Samalla määrättiin, että hänen aina Tiedekunnan kokouksissa tulee esiintyä näissä varusteissa sekä lämmin elävä piirakka kädessään.

§ 4

Prof. Karttunen puhui poissaolevalle toht. Kukkamäelle, joka liikuttuna vastasi tähän hänelle kohdistettuun puheeseen prof. Y. Väisälän hahmossa.

11. 4. 1935

§ 1

Kauhituksella havaittiin, että piirakka-, kalakukko- ja kokkelipiimäpreparaattori rva Pakarinen ei ollut istunnossa läsnä. Kuulusteluissa havaittiin, että mainittu Tiedekunnan jäsen oli mennyt Palokunnan talolle tanssimaan. Tämän johdosta esitti Tiedekunnan Dekaanin ankaran paheksumislauseensa pantavaksi pöytäkirjaan. Syynä rva Pakarisen menettelystä katsoi Dekaanin olevan mahdollisesti sen, että Tiedekunnan miehenpuoliset jäsenet eivät ole tarpeeksi pitäneet huolta rva Pakarisen tanssittamisesta.

VALITTUJA PALOJA

KULINAARISEN TIEDEKUNNAN

PÖYTÄKIRJOISTA

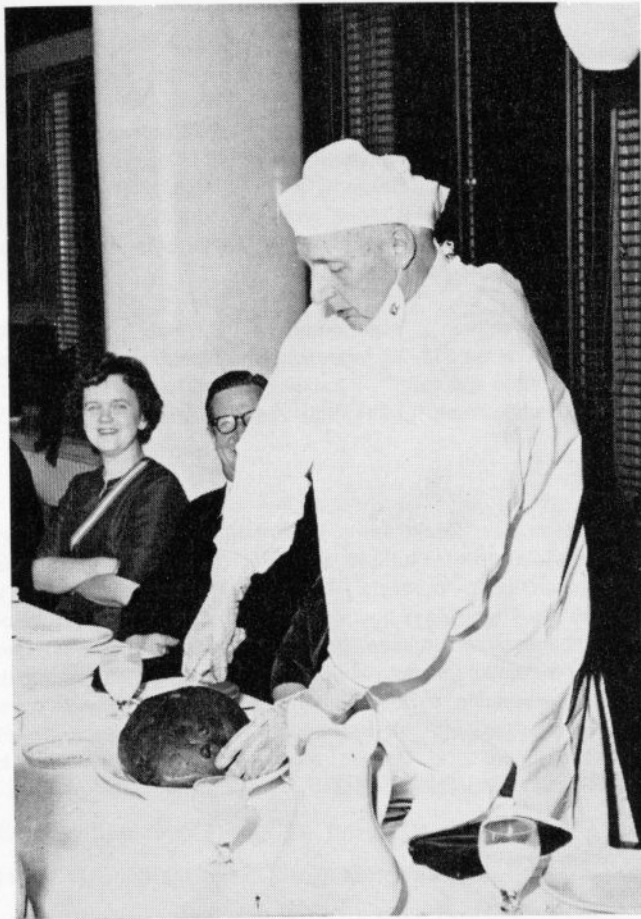
12. 10. 1935

Professori H. Varis edellistä esitelmäänsä kosketteli yksinomaan, hän kosketteli kalakukkojen luonteenlaadusta, tuun tulee, mainitsi

Tämä virkaanastuj

21. 3. 1936

Tiedekunta katsoi ran. Hakemukset pa klo 12 mennessä. Et kailla savo-karjalaisi suutta erikoisena m lisiä. Sinäkin kevään kirjoitusten laskut, t tunenkin laski kolme Tiedekunnan ehdotto

Prof. Klosner suorittamassa
laparotomiaa kalakukolle.

12. 10. 1935

§ 7

Professori H. Varis piti uuden virkaanastujaisesitelmän, koska hänen edellistä esitelmäänsä ei katsottu riittäväksi sen vuoksi, että hän siinä kosketteli yksinomaan itseään. Uudessa virkaanastujaisesitelmässään hän kosketteli kalakukkojen syntymäsijojä ja levinneisyyttä. Kalakukkojen luonteenlaadusta hän ei ollut päässyt oikein perille, mutta mitä laatuun tulee, mainitsi professori H. Varis pitävänsä muikkukukoista.

§ 8

Tämä virkaanastujaispuhe hyväksyttiin.

21. 3. 1936

§ 3

Tiedekunta katsoi tarpeelliseksi julistaa avoimeksi vahtimestarin viran. Hakemukset palkkavaatimuksineen on jätettävä Tiedekunnalle 4. 4. klo 12 mennessä. Etusija katsotaan olevan terveillä, raittiilla ja voimakkailla savo-karjalaisilla. Prof. Karttunen huomautti pitävänsä joensuulaisuutta erikoisena meriittinä, koska joensuulaiset ovat tunnetusti rehellisiä. Sinäkin keväänä, jolloin kaikkialla Suomessa tiedettiin ylioppilaskirjoitusten laskut, tiedettiin Joensuussa vain kaksi laskua ja prof. Karttunenkin laski kolme. Dekaanin katsoi tämän hyvin sopivan Kulinaariseen Tiedekunnan ehdottomaan puolueettomuuteen.

§ 5

Tämän jälkeen ryhdyttiin arvostelemaan illan antimia ja hyväksyttiin kaikki. Piirakka- ja kalakukkopreparaattori rva Pakarinen asiantuntijana antoi mitä suopeimman lausunnon. Henkilökohtaisen historian professori Karttusen mielestä minimivaatimukset oli täytetty, koska hänen oli vaikea nousta pöydästä. Dekaanin, prof. Väisälän, yhtyi edellisiin ja koska prof. Variksen syvämielinen lausunto: »Kaikki on saatu, mikä on annettu» ei ollut ristiriidassa edellisten lausuntojen kanssa, päätettiin antaa rva Varikselle jokin tunnustus.

Pienen laskelman jälkeen ilmoitti prof. Väisälä, että 40 000 valovuoden päässä, s. on 378 432 biljoonan km päässä, on pallonmuotoinen tähdistö Cumulus Hercule — jonka kuva voitaisiin antaa ritarimerkinä rva Varikselle. Tämä hyväksyttiin yksimielisesti.

26. 10. 1958

§ 3

Kupittaan Savi Osakeyhtiön lahjoittama porsas otettiin käyttöön. Samalla kohdistettiin kiitolliset ajatukset toim.joht. Olavi Koposeen. Tar kasteltuaan uutta porsasta lähemmin Dekaanin huomautti, ettei hän yleensä ole kiinnittänyt huomiota taiteilijoihin, mutta nyt inspiraatio on tehnyt häneen vaikutuksen. Erikoisesti todettiin, että porsaan korvien asento on ilmeikäs samoin kuin sen pirteästi ylöspäin suuntautuva kärsä osoittaa eteenpäin pyrkivää mieltä. Kokonaisuudessaan porsaan koko olemus osoittaa, että oli kerrankin syntynyt taideteos. Taiteilijalla oli ollut onnellinen hetki. Dekaanin sanoi nyt osoittaneensa ensi kerran taiteilijalle tunnustusta.

§ 4

Porsas hyväksyttiin.

§ 5

Dekaanin totesi, että Tiedekunta oikeastaan tarvitsee kanslerin, sillä Dekaanille on kertynyt liikaa työtä. Koska on sattunut niin mukavasti, että yliopiston kansleri on läsnä, päätettiin hänet valita Kulinaarisen Tiedekunnan kansleriksi. Kuitenkin sillä ehdolla, ettei hän sekaannu asioihin ellei häneltä nimenomaan kysytä.

§ 9

18 Kalakukkopreparaattoriksi valittiin rva Martta Väisälä. Samalla tiedotettiin Tiedekunnalle, että Kukkolaulun viimeinen säkeistö on rva Väisälän tuote, joka hyväksyttiin.

§ 10

Kukonleikkauksen professuuri perustettiin, ja virkaan ehdotti Dekaanin prof. Klossneria. Koska teoria ei auta, vaan tarvitaan käytännöllinen toimenpide, ehdotettiin, että prof. Klossner asetetaan virkaan ilman hake-
musta. On vain hankittava asiantuntijalausunto, ja Tiedekunnan Dekaanin suositteli Osuusteurastamon johtajaa. Tähän prof. Klossnerin vastalauseensa ja lausui, ettei hän voi hyväksyä sitä, että asiantuntijalausunto hankitaan konkureeraavasta firmasta. Keskustelun jälkeen päätettiin siihen, että kansleri hankkii asiantuntijat sekä määrättiin prof. Klossner hoitamaan virkaa v.t.:nä.

FACULTAS CULINARIA
SOCIETATIS SAVO-KARELIENSIS
TURKUENSIS
TE PRAECLARISSIMUM DOMINUM

ERNESTUM LAMPÉN

DOCTOREM HONORIS CAUSA
NOMINAT,

OMNIBUS TE PRIVILEGIIS DONANS ET OFFICIIS, QUAE STATU-
TIS FACULTATIS PRAESCRIPTA SUNT.

IN PRIMIS MAGNI TIBI AESTIMANDI SUNT CIBI PROPRI (KOK-
KELPIIMÄ RIESKA ET KALAKUKKO). LIBET HIC COMMEMORARE
VIRO HAEC TRIA CURARE NECESSE EST: CORPUS UT QUAM
VALIDISSIMUM HABERET, ARMA APTA, CIBUM PARATUM, SCI-
MUS NOSTRUM DOCTOREM, ERNESTUM, ROBUSTISSIMUM NON
SERMONIBUS SOLUM, SED ETIAM ARMIS CULINARIIS. DECANTA-
MUS HYMNUM AD INVOCANDAM GRATIAM DEORUM IMMOR-
TALIUM TIBI HOC NEGOTIO TAM GRAVI OPTAMUSQUE TIBI
PERFECTAM VALIDUTINEM.

IN CUIUS REI FIDEM ET TESTIMONIUM MANU
NOSTRA SUBSCRIPSIMUS ET SIGILLUM FACUL-
TATIS APPRIMI IUSSIMUS. DATUM IN URBE

19

TURKU DIE XI MENSIS APRILIS ANNO D.
MCMXXXIII

Y. VÄISÄLÄ
DECANUS
(SIGILLUS)

T. J. KUKKAMÄKI
NOTARIUS

Aikamme antaa arvoa hyvälle ammattimiehelle, eikä syyttä, pystyyhän tämä ratkaisemaan monia pulmia, johon yleismies Jantusen tietomäärä ei riitä. Niinpä viimemainittu jääkin auttamattomasti toiseksi sekä arvontaan että palkkaan ja siihen suoraan verrannolliseen yhteiskunnalliseen asemaan nähden. Aikamme pyrkii kasvattamaan ihmisiä, jotka tietävät yhä vähemmästä ja vähemmästä yhä enemmän ja enemmän.

Jo vanhat roomalaiset yrittivät uskotella, ettemme opi koulua vaan elämää varten. — Ilmankos se Rooman valtakunta sitten tuhoutui, tuuminee varmaan moni nykyajan opettaja, sillä oppilas, joka harrastaa vähän sitä ja tätä, on usein kasvattajansa mielestä laiska ja epäkelvo yksilö, joka jarruttaa opetusta ja muiden oppilaiden tervettä kehitystä. Mutta kasvattajahan onkin useimmiten ammattimies, ja ammattimiehiä hän pyrkii kasvatettavistaan tekemään.

Meistä tulee akateemisia ammattimiehiä, koska koulumme on yliopisto. Ja jos jossakin on vielä opiskeluaikanaan rahvaanomaisia piirteitä, ne karsiutuvat tai piilotetaan opettajamme kehoittaessa meitä käyttämään tittelii »ylioppilas» eikä jotain epämääräistä »opiskelijaa». Täten ja omaa tieteenalaa tarkoituksellisesti korostaen meistä kasvaakin itseensäikäpertyneitä yksilöitä, jotka sitten aikansa täällä aherrettuana ovat valmiit astumaan ammattimiehen pätevyyden omaavina lättäkkösammakkoina valtamereen.

Mikä valtava vastuu osakunnilla näin ollen onkaan. Ahkerilta opiskelijoilta ei kuitenkaan riitä sille aikaa ja useimmille laiskemmillekin se on vain tulevien fakki-idioottien huvitteluorganisaatio. Mutta hyvä niinkin. Osakunnan mahdollisuudet kertoa opiskelijalle elämästä ovat pienet, sillä se elämä, josta osakunta parhaiten voisi puhua, on taas lättäkkö sinänsä. Mutta kuitenkin ovat nämä mahdollisuudet opiskelijan lähentämiseksi elämään ja ihmiseen huomattavasti suuremmat kuin yliopiston, ja monin tavoin on leiviskän tätäkin syrjää hoidettu, vaikka tarkoitus onkin usein ollut jokin muu. Kuitenkin yhteiskuntaan sopeutuminen, toisten yksilöiden ja heidän ajatustensa kuuleminen on jokaiselle siksi tärkeätä, ettei osakunta ainoana akateemisena tämän alan »kouluna» voine sitä laiminlyödä eikä edes liikaa korostaa. Kaikenlaiset tittelit ja luokkarajat ovat omiaan vieroittamaan meitä toisista ihmisistä ja osakunnassahan tapaamme jatkuvasti eri titteliä tulevia haltijoita ja kenties joskus harvoin kotiseutumme jonkun ei akateemisen edustajankin. Samoin tempausten, keräysten ja muiden ulospäin suuntautuneiden toimintamuotojen yhteydessä joudumme toimimaan useimmiten oman ympärämme ulkopuolella elävän ihmisen kanssa. Esimerkiksi juuri tällaiset ulospäin suuntautuneet »hyökkäykset» lähentävät meitä muihin ihmisiin ja elämään ja antavat meille jonkinlaisen tuntuman olevaisesta oman maailmamme ulkopuolella, ettemme sitten käpristyisi tulevassa työpaikassamme oman ylevän yksinäisyytemme paisteeseen. Sillä vain suhteellisen harvathan lienevät siinä onnettomassa asemassa, että voivat luoda opiskelunsa päätettyään elinympäristönsä paikalle, jossa on vain muita akateemisia fakki-idiootteja. Tavallisempi tilannehan lienee se, että työympäristömme on näitä valioyksilöitä, vain pieni vähemmistö ja suurin osa vain tavallisia pulliaisia sekä enemmän tai vähemmän koulittuja oikeaoppisia ammattimiehiä. Tällaisessa tilanteessa nyt usein olemmekin »kuin orpo piru Kalajoen markkinoilla» jolle ei voine muuta sanoa kuin: Voi piru parkaa.

Motto:

Lättäkkösammakon kanssa ei voi puhua merestä, se on rajoittunut kuoppaansa. Kesälinnun kanssa ei voi puhua jäädästä, se on rajoittunut omaan aikaansa. Ammattimiehen kanssa ei voi puhua elämästä, hän on sidottu oppiinsa.

Dschung Dsi

1960-LUVU
YLIOPPILA
POLITIIKKA

1960-LUVUN YLIOPPILAS- POLITIikka

Tämän hetken yhteiskuntaelämä on hyvin dynaamista. Uudet ajatukset ja ideat valtaavat alaa niin nopeasti, että jääme vanhanaikaisiksi, ellemmme heti kykene omaksumaan niitä. Muutokset ovat sitäpaitsi joskus jopa radikaalisia. Elämme suorastaan »hullunmyllyssä»!

Yhteiskuntaelämän dynaamisuus heijastuu myös nykyisessä ylioppilaspolitiikassa. Ajatelkaamme vertailun vuoksi niitä »vanhoja hyviä aikoja», jolloin ylioppilaselämä oli rauhallista. Silloin oli vain yliopisto, ylioppilaskunnat ja osakunnat. Ylioppilaskunnat ja osakunnat olivat suurimmat auktoriteetit ylioppilaspolitiikan alalla. Mahdolliset tiedekuntajärjestöt ja harrastuspiirit kuuluivat osakuntien sisärenkaaseen.

Entä nyt 1960-luvulla? Nykyinen tilanne vastaa täysin ajan vaatimuksia. Meillä on edelleenkin SYL, ylioppilaskunnat ja osakunnat. Mutta osakuntien rinnalla ovat aivan tasa-arvoisina harrastuspiirit ja tiedekuntayhdistykset. Viimeksimainitut pyrkivät jossain määrin vielä syrjäyttämään osakunnat, joiden todennäköisin pelastus on ollut niiden traditionaalinen ja lainsäädännöllinen asema. SYL ja ylioppilaskunnat ovat saaneet uusia toimintasektoreita entisten lisäksi. Aikaisemmin ne kiinnittivät huomionsa pääasiallisesti ylioppilaiden sosiaalis-taloudellisiin kysymyksiin. Nykyaikainen yhteiskunta on koulutusyhteiskunta ja se on tuonut esiin kansainvälisen toiminnan ja korkeakoulupoliittisten kysymysten tärkeyden. SYL ja sen jäsenylioppilaskunnat ovatkin kiinnittäneet pääasiallisen huomion näihin kysymyksiin. Varsinkin korkeakoulupolitiikka on ollut viime aikoina voimakkaasti esillä. Osakuntien ja tiedekuntayhdistysten harjoittama ylioppilaspolitiikka on valitettavasti pääasiallisesti taistelua vallasta, ylioppilaskunnan piirissä. Riitaa käydään vielä ylioppilaskunnan edustajistossa. Tärkeimpinä aiheina ovat hallituspaikat ylioppilaskunnan hallituksessa ja varojen jakaminen. Kuitenkin molemmat osapuolet olisivat suuremmaksi hyödyksi ylioppilaskunnalle itselleen, jos ne pystyisivät luomaan kiinteän yhteistoiminnan nykyisissä tärkeissä kysymyksissä. Sitäpaitsi ko järjestöt eivät missään tapauksessa ole vastakkaisia organisaatioita. Ne eivät kilpaile periaatteessa keskenään, vaan täydentävät toisiaan. Huoneistojen saanti on tiedekuntayhdistyksille ollut vaikeaa, mutta hyvällä yhteistoiminnalla tämäkin seikka voitaisiin varmasti ratkaista molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla. Kummallakin järjestöllä on omat tehtävänsä. Osakunnat ovat yhdessäolo-organisaatioita, jotka ovat tosin saaneet muitakin tehtäviä. Tiedekuntayhdistykset ovat täysin ammatillisia järjestöjä, joiden tehtävänä on ammatillisten ja opintoihin liittyvien asioiden hoitaminen. Niiden alaan kuuluvat pääasiassa opintokirjallisuuden hankkiminen, harjoittelupaikat, exkursiot ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen. Molemmat järjestöt pystyvät sitäpaitsi tarjoamaan mahdollisuuden yhdistystoimintaan ja vapaa-ajan viettoon.

Sekä osakunnat että tiedekuntayhdistykset voisivat enemmän kumpikin omalla sektorillaan kiinnittää huomiota korkeakoulupolitiikkaan ja kansainväliseen toimintaan. Korkeakoulupoliittiset kysymykset ovat ajankohtaisia meidän aikanamme. Ajatelkaamme vaikka opiskelun tehostamista ja korkeakoulujen kehittämistä nykyisen ylioppilastulvan aikana. Kansainvälinen toiminta puolestaan on meille ylioppilaillekin hyvin tärkeää. Sen kehittäminen kuuluu myös nykyisen ylioppilaspolitiikan tavoitteisiin. Jos SYL ja kaikki ylioppilaskunnat ovat määritelleet tavoitteensa, niin eikö osakuntien ja tiedekuntayhdistysten tehtävänä olisi tukea näitä pyrkimyksiä sekä kumpikin omalla tahollaan että yhteistoiminnalla. Ylioppilaskunta muodostuu juuri osakunnista, tiedekuntayhdistyksistä ja harrastuspiireistä sekä meistä kaikista — ylioppilaista.

Me olemme radikaalisia, nopeita ja malttamattomia. Tämä kuuluu nykyiseen kehitykseen ja vie eteenpäin, kunhan muistamme välillä sen »kultaisen keskities» salaisuuden.

Fil. yo.

MATTI RUUSKANEN

SIITÄ IKIMUISTETTAVASTA

SENJÖÖRILTAMASTA

Ehä siit oes ennee oekeestaa mittää huastamista siitä senjöörilta-
masta. Jokkaenenha' siell,olj ite kuulemassa, näkemässä ja maestamas-
sa. Ja ompa taenna itekukkii kohastan olla sitä toesille kehuskelemas-
sae. Kyllä se sen sietäähii, eepä sillä eekä sentähen. Ja kun sitte toen
lisäks vielä vähä hummaattaa pikkukehua kukkuraks, niin jopa näkköö
kuuntelijan silimän revähtävän suureks ku suihtirenkaa ja suap itekkii
illoo toesen taevastelemisesta. Nii että uskosihan sen p—n punnihta-
matta, muut aenae, vuan ee tuo Käk-lehen piäjehu, semmonen laeha
tytönriätsääs. Se vuan kimelt mulle, että on siitä iltamasta vielä sanot-
tava joku sana, ja sitähä' tuo iha taktillaa toemitti, että pitäs j suaha
tietee, miltee se hommanpie näen muatijaesen ja mualaesen silimästä
näätästi. Ja näätästihä se. Kovin siel'olj korreeks laetettu paekat, siellä
yljoppilaskunnassa. Siell'olj keltasta ja punasta ja mustoo kukkoo pöö-

villä, olj taalujae se
kii herrashetale ja
senjöörijä. Ne olj si
tii rohvessyörijä ja
kija. Nyt ne siellä h
tä pittäen ja panivat
koorreeks laetettujn
En minä kehtoo ih
rehtijä. Sanonpahan
Soetettiin ja laalett
semmonen tohtorj
sist» ja näky sillä o
niitä karjalan järviä
runon Uutispuurosta
Vuan kyllä pitj naar
vetelj nii haekeesti
iha tinki itkua riipor
Vaen näky se keend
nästä kiini ja nakk
jo olj tuas suu mes
paletta! Siinä kun r
se harmoopäene äe
met ja lammet ja vo
raan sanoneet, mitt
kuitennii, että on si
älyävät. — Kyllä s
hähtivät penskoks
liuksen reeke ja sit
ryyhäht polovillee s
katketa lyhyveen ku
lesta. En minä tiijä r
kyllä aenae minä, si
kyllä siel olj molem
keeta olj se talakku
— Se piimä oes su
sennaannii. Kyllä ne
nilahjoo. Sekkii mir
kuva, vaan sitte se
muta juomavettä n
se kerhon isäntäe
vuan huastopaha va
ku Turusen pyssy j
ronkaa hyppypolokk
monen lattaas oes
kaeset sitä ymmärt
kijjaan niin kaavan
myöten. Nii ettee s
Vuan en tok ennee
omat huohmijonsa
Kaekkiin puolesta, e
höölijä ja lupsakoet

villä, olj taalujae seenällä, kaks semmosta, joessa toessesä hippas jokkii herrashetale ja toessesä olj piika ja piru. Nii ja sitte siel olj niitä senjöörijä. Ne olj siellä ihan tavallisija immeesijä, vaekka muillon ovatii rohvessyörijä ja — sörskijä, tohtorija ja rinnoja, lehtorija ja -torskija. Nyt ne siellä helehuu emäntinä ja isäntinä ja sanovat päevee käestä pittäen ja panivat semmosen tärrän rintapieleen. Sitte pyyvetti sinne koorreeks laetettuj pöötäen iäreen ja sillon se alako sano Tuiran Juakko! En minä kehtoo iha' peräratija niitä kaekkija ohjelmanumeroeta märehitijä. Sanonpahan vuan, että paljo siellä annettii rehuva sielullekkii. Soetettiin ja laaettiin, ja kuul' tuas Kallavettäe veettävän. Sitte siellä semmonen tohtorj huastoo lessuttelj viipurjlaesittaen »järvist ja messist» ja näky sillä olevan kolome karttookii mukanaa, joehi olj rykätyy niitä karjalan järvijä. Vuan se Yrjö-rohvessyör lukj sitte selekeesti sen runon Uutispuurosta. Taetaa olla sillä hepulla muutennii hyvä ulosanti. Vuan kyllä pitj naaroo sillä samasella rohvessyörillä. Kun se Warreen vetelj nii haekeesti sillä viulullaa ja kaekki tököttivät nii toemessaa ja iha tinki itkua riipomaa, nii näätti sennii Yrjön suu mänövän värnylleen. Vaen näky se keenon keksivän sittäe vastaan. Se sieppas muikun hännästä kiini ja nakkas piä eellä kulukkuunsa ja hurraatti piimee piälle ja jo olj tuas suu messingillään. — Voe taekkerin matikka sitä näätöskapaletta! Siinä kun ne senjöörit istuva napottivat mukamas koolussa ja se harmoopäene äejän köriläs niitä opetti. Siinä sitten riävättiin ummet ja lammet ja voe sitä naps-, naps kohtoohii. Ee ne sitäkää iha suoraan sanoneet, mittee se se naps naps merentieras, vuan arvashan ne kuitennii, että on siellä yhtä riähkijä kuuntelemassae, että kyllä ne tok älyävät. — Kyllä se sillonnii värk noos iilinkiisä, kun ne roovat ryöhähtivät penskoks pukkeenneena sissää. Se yks näättel Sakarj Topeliuksen reekke ja sitte ne laaloo lirkuttelivat sitä lintulaaluva ja se muuan ryyhäht polovillee sen opettarin ettee — Suappii tämä ohjelmaajuttu katketa lyhyveen ku kanan laalu, sillä pittää huastoo siittäe syöntpuolesta. En minä tiijä mittee ne toeset niistä sapsuskoesta tykkäsivät, vuan kyllä aenae minä, sillä suolane ja sakkee se on talonpoejan makkee, ja kyllä siel olj molempijä. Olj muikkukaloo Kuopijosta ja paestija ja sakkeeta olj se talakkuna. Iha yritti kielen riipasta männessää ne herkut. — Se piimä oes suanna olla sakkeempoo, vuan hyvee se olj semmonsennaannii. Kyllä ne meijänpuoleeset tuas näättivät sitä kehuttava syönnilahjoo. Sekkii minun vieruskaverin pistel aenae viiskymmentä muikkuva, vaan sitte se saekii huutoo: Lempi piimee ja Katri piimee ja hamuta juomavettä niille väljiin ottaneille kallaveteläesille. Vuan kuulu se kerhon isäntäe ottaneen täkyä naappaasa. Ite en tätä kyllä nähä, vuan huastopaha vaen muuvan naesimmeenen, että nii olj ollu täännä ku Turusen pyssy ja ee ollu oekee uskaltanna lähtee tanssoomaa veronkaa hyppypolokkoo. Eehä tuo niin mualiman ihme oes ollu, jos semmonen lattaas oes vähä räsähtännäe, vuan ee ne taeja nämä herraskaeset sitä ymmärtöö. Kotjpuolessa ne rengit aena syöttelöövät ajokijjaan niin kaavan ku hevonen ite ilimottaa, että tääsijä ollaan perree myöten. Nii ettee se semmonen oo muuta kun hyvän syötön merkki. Vuan en tok ennee kehtoo tyhjee suutanj riäkätä, itekullae on sieltä omat huohmijonsa ja hauskuutesa. Sen tok uskaltaa kuitennii sannoo Kaekkiin puolesta, että kyl olj haaskoo ja että ee muilloo vissistikkää nii höölijä ja lupsakoeta senjäerijä ku meellä!

KERHOSTA

OSAKUNNAKSI

Turun Yliopiston Savo-Karjalainen Kerho perustettiin marraskuun 6. päivänä 1925 ja se on vanhimpia yliopistomme puitteissa toimivia yhdistyksiä. Alkuun oli nimenä Savo-Karjalainen Ylioppilasseura, mutta 1930-luvun alkuvuosina se muutettiin Savo-Karjalaiseksi Kerhoksi.

Ensimmäinen vuosikymmen kerhon historiassa oli vilkasta toiminnan aikaa, josta antaa hyvän käsityksen kerhon 10-vuotisjuhliin ilmestynyt Turun Ylioppilaslehden Savo-Karjalaisen Kerhon erikoisnumero. Erikoisesti kiintyy huomio tuolloin kerhon seniorijäsenten aktiiviseen toimintaan kerhon piirissä. Jo silloin sai alkunsa kulinaarinen tiedekunta, joka vielä nykyäänkin kokoontuu seniorijuhlissa. Kerhon toiminnasta 1930-luvun loppupuoliskolla ja sotien aikana ei ole säilynyt mitään asiakirjoja. Säännölliset kokouspöytäkirjat alkavat vasta tammikuusta 1946. Ilmeisesti lienee jonkinlaista toimintaa ollut jo aikaisempina lukuvuosinakin, koskapa lokakuun 15. p:nä 1946 pidetyn kokouksen pöytäkirjassa mainitaan kerhon pää-äänenkannattajan, KÄK-lehden monivuo-tisen toimittajan Ines Lounivuon tällöin luopuneen toimestaan. Nämä säilyneet kokousten pöytäkirjat antavat melko hyvän yleiskuvan kerhon toiminnasta 1940-luvun loppupuoliskolta aina osakunnan perustamiseen saakka vuonna 1957. Seuraavassa esitänkin pääpiirteitä kerhon toiminnasta tänä aikana sekä siirtymisestä osakuntajärjestelmään.

Kerhon tehtävät olivat monessa suhteessa hyvin toisenlaiset kuin nykyisen osakunnan, jonka silloin korvasi Ylioppilaskunta. Ylioppilaskunta huolehti opiskelijan kansalaiskasvatuksesta, heidän harrastustoimintansa kehittämisestä, aineellisesta hyvinvoinnista sekä suuressa määrin myös viihdyttämisestäkin. Kerho oli vain Savosta ja Karjalasta kotoisin olevien opiskelijain yhdysside, jonka ylläpitäjänä oli jäsenten vapaaehtoinen aktiivisuus, todellinen yhteenkuuluvaisuuden tunne sekä kerhon 1930-luvulla luomat perinteet. Toiminnan pääosan muodostivat kokoukset ja teeillat, jotka yleensä liittyivät toisiinsa sekä erilaiset juhlat. Näistä seniorijuhla, pikkujoulu ja vuosijuhla olivat kolme säännöllisesti lukuvuosittain toistuvaa suurtaapahtumaa.

24 Kokouksia pidettiin 1940-luvun loppupuoliskolla ja 1950-luvun alkuvuosina 5—6 vuosittain. Edellä mainittujen juhlien järjestämisiä koskevat päätökset muodostavat suurimman osan tuonaikaisten kokousten pöytäkirjoista. Syyskauden ensimmäinen kokous oli vaalikokous, jolloin kerhon virkailijat alkavaksi lukuvuodeksi valittiin. Nämä olivat puheenjohtaja, sihteeri, emäntä, isäntä ja taloudenhoitaja. 1940-luvun loppupuoliskolla oli lisäksi kerhon ja ylioppilaskunnan välinen kirjeenvaihtaja, jonka tehtäviin kuului pitää ylioppilaskunta kerhon tapahtumien tasalla. Samoina vuosina oli kerholla myös ns. neuvoo-antava jäsen, jona toimivat viimeksi maisteri Marjatta Heiskanen ja Maija Kouvo-Heikkinen. Taloudenhoitajan virka lakkautettiin syksyllä 1948, ja kerhon rahavarojen hoito siirrettiin emännälle. Emännän hallussa vähäiset rahavarat sitten olivatkin aina vuoteen 1955 saakka, jolloin rahastonhoitajan virka jälleen katsottiin tarpeelliseksi. Varsinaista hallitusta ei ollut. Asiat päätettiin yhteisissä kokouksissa ja toimihenkilöt sekä kulloin-

kin valitut erityistoimikunnan puheenjohtajina toimineet: Väinö Heikkinen, Oskari Vornanen, Alpo Hakulinen, Terho Mauno Mielonen. Kerhon puheenjohtaja, mitä vuorokauden kuluu vuodesta ja tammikuun välillä.

Kokousten virallinen puheenjohtajuus oli 1950-luvun puoleen leikkikerhokokouksien laisuuksia. Ohjelmaa alkuvuosina liittyi Karjalaisen perheiden näiden turkulaisien isännistä mainittakseen sekä Pirjo Neuvonen Aina säilyy mukana Martti Summalan luona äärellä.

Erikoisen suurena kerhon juhlatilaisuus puolet kaikista ylioppilaskokouksista. Vielä 1940-luvun alussa. Kerhon ulkolaiset opettajat Mattisen (freau) seniorijuhlassa professori Väisälä p.

Kerhon pikkujoulu huolella. Usein oli puheenjohtajan asemasta kuulua riisipuuro syrjäytti.

Kerhon vuosijuhla kuten nykyäänkin. Vornanen maakuntakerho.

Varsinaisia harrastuksia ymmärrettäväkin Oskari Vornanen ehdotus hyväksyttiin.

kin valitut erityistoimikunnat hoitivat päätösten toteuttamisen. Kerhon puheenjohtajina toimivat syksystä 1945 osakunnan perustamiseen saakka lukuvuosittain seuraavat henkilöt: Tauno Hilpelä, Sakari Turunen, Väinö Heikkinen, Olli Miettinen, Eila Järvinen, Terttu Töttö, Aini Reitti, Alpo Hakulinen, Terttu Väisänen, Esko Laulajainen (2 lukuvuotta) sekä Mauno Mielonen. Kolmena vuonna peräkkäin oli siis kerholla naispuheenjohtaja, mitä voidaan pitää erinomaisena osoituksena siitä yhteenukuluvuudesta ja tasa-arvoisuudesta, mikä vallitsi kerhon jäsenten välillä.

Kokousten virallinen puoli oli yleensä lyhyt. Loppuilta kulutettiin teenjuonnin, seuraleikkien ja laulujen parissa. Varsinkin seuraleikki-innustus oli 1950-luvun puolivälissä niin suuri, että kerhoa ruvettiin kutsu- maan leikkikerhoksi. Teeillat eivät olleet millään lailla valmisteltuja tilaisuuksia. Ohjelma niissä syntyi itsestään paikan päällä. 1950-luvun alkuvuosina liittyi kerhoon runsaasti Turussa asuvien savolaisten ja karjalaisten perheiden lapsia. Vuosina 1954-55 pidettiin useat kokoukset näiden turkulaisjäsenten kotona. Vieraanvaraisista emännistä ja isännistä mainittakoon Penttisen ja Helteen sisarukset, Helena Pulli sekä Pirjo Neuvonen, jotka kaikki olivat kerhon aktiivisimpia jäseniä. Aina säilyy mukanaolleiden mielissä myös se kokous, joka pidettiin Martti Summalan luona Joensuusta saapuneen valtavan piirakkalaatikon äärellä.

Erikaisen suurena tukena kerholla olivat sen seniorijäsenet. Varsinkin yliopiston savo-karjalaiset professorit osallistuivat säännöllisesti kerhon juhlatilaisuuksiin. Heitä laskettiin 1950-luvun vaihteessa olleen puolet kaikista yliopiston professoreista. Erityisesti seniorijuhlat muodustuivat hyvin välittömiksi nuorempien ja vanhempien yhteisiksi tilaisuuksiksi. Vielä 1940-luvulla senioreilla oli tapana esittää tässä juhlassa myös omaa ohjelmaa, mutta tapa unohtui seuraavan vuosikymmenen alussa. Kerhon jäseniksi kutsuttiin myös yliopistossa kulloinkin olevat ulkolaiset opettajat. Ja hyvin kelpasivat piirakat, kalakukko ja kokkelipiimä Mattiselle ja Sankkoselle (ent. lehtorit Matthews ja Chanfreau) seniorijuhlissa 1953 dekaani Väisälän annettua heille nämä kerhon kannalta sopivimmat nimet. Juhlat päättyivät aina karkeloon, jonka professori Väisälä perinteellisesti aloitti jenkalla emännän kanssa.

Kerhon pikkujoulu kuului myös niihin tilaisuuksiin, jotka valmisteltiin huolella. Usein oli pikkujoulussa myös joitakin seniorivieraita. Riisipuuron asemasta kuului tähän tilaisuuteen savolainen talkkunapuuro, jonka riisipuuro syrjäytti vasta kerhon viimeisinä vuosina.

Kerhon vuosijuhlaa vietettiin huhtikuun 11. p:nä, Shemeikan päivänä, kuten nykyäänkin. Vuosijuhlaedustajia vaihdettiin Turun yliopiston muiden maakuntakerhojen sekä helsinkiläisten veljesosakuntien välillä.

Varsinaisia harrastuspiirejä ei kerhossa mainittavasti ollut. Tämä on ymmärrettävääkin kerhon pienen jäsenmäärän takia. Tosin civis Oskari Vornanen ehdotti syksyllä 1947 näytelmäkerhon perustamista. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti, mutta siitä ei myöhäisemmiltä

ajoilta ole mitään mainintoja. Vasta 1954 pääsi harrastustoiminta suu-remmassa määrin vauhtiin kun kansantanhukerho ja kvartetti alkoivat esiintyä säännöllisesti kaikissa juhlissa.

Kerhon lehti KÄK ilmestyi säännöllisesti joka vuosi, joskus kaksikin kertaa vuodessa. Se ilmestyi yhtenä kappaleena, mistä ehkä johtuu, että suurin osa numeroista on kadonnut. Pöytäkirjojen mukaan se vuonna 1947 osallistui kulttuurikilpailuihinkin Helsingissä. Kerhon 30-vuotisjuhliin se ilmestyi ensi kerran monisteena, jossa muodossa sitä siitä lähtien julkaistiin aina 1950-luvun loppuun saakka.

Kerhon rahavaroissa ei ollut juuri hurraamista. Tästä osoituksena on jo taloudenhoitajan viran lakkauttaminenkin. Vuosittaiseksi tilikertomukseksi riitti emännän rehellinen naama, jonka hän tili- ja vastuuvapauden myöntämisen jälkeen sai palauttaa jälleen luonnollisen näköiseksi (Pöytäkirja 6. 11. 1950 § 2). Jonkin verran rahaa kuitenkin tarvittiin ennakolta juhlien järjestämiseen ja satunnaisiin pikkumenoihin. Vuosina 1946—48 järjestettiin taloudellisen tilan kohentamiseksi pukutanssiaiset, jotka näyttävät olleen suuressa suosiossa. Niinpä kerran päätettiin tanssiaisten osanottajamäärä rajoittaa etukäteen 120:een lippujen hintojen ollessa 70 ja 100 silloista markkaa. Naamiaiset valmisteltiin huolellisesti. Ohjelmasta ja »vanhan kunnan» salin koristamisesta vastasivat erityiset toimikunnat. Myös tavallisten tanssien järjestämisellä koetettiin kerhon rahatilannetta parantaa. Miten tässä onnistuttiin riippui ratkaisevasti siitä, oliko ylioppilaskunnalla ollut edellisenä iltana tanssit vai ei.

Ensimmäinen kosketus Turussa toimiviin kotimaakuntien seuroihin lienee tapahtunut keväällä 1948, jolloin Turun Karjalaisten opintokerho vieraili ylioppilaskunnassa ja vastaavasti kerholaiset suorittivat vierailun Karjalaisten talolle. Missä määrin yhteyttä ylläpidettiin seuraavina vuosina, ei kerhon pöytäkirjoista käy ilmi. Vuodesta 1951 lähtien näyttää vierailuja ja juhlien edustajia vaihdetun melko säännöllisesti. Savon Seuraan ja Torkkelin kiltaan solmittiin kiinteät siteet vasta 1950-luvun puolivälissä. Yhteydenpidosta kotimaakuntiin mainittakoon kerhon tammi-kuussa 1956 tekemä kotiseutukiertue. Tällöin 32 kerholaista retkeilyvaunussa asuen ja matkustaen järjesti Lappeenrannan, Imatran, Savonlinnan, Joensuun, Kuopion ja Mikkelin oppikouluissa illanvietot teineille sekä suoritti samalla opintoneuvontaa useissa kymmenissä Itä-Suomen kouluissa. Kesällä -56 tekivät muutamat kerhon jäsenet matkan Pohjois-Karjalaan, Hyrsylän mutkan siirtolaisten keskuuteen kerätäkseen talteen vanhaa karjalaista kansantietoutta.

Kerhon kasvu tapahtui rinnan ylioppilaskunnan kasvun kanssa. Ylioppilaskunnan jäsenmäärä oli syksyllä 1946 hieman alle 400. 40-luvulla ei kasvua tapahtunut ollenkaan vaan jäsenmäärä vuonna 1950 oli miltei täsmälleen sama. 50-luvun alussa alkoi opiskelijamäärä vähitellen kasvaa ja vuosikymmenen puoleen väliin mennessä se oli kaksinkertaistunut. Kerhon tarkkoja jäsenmääriä ei noina vuosina voida ilmoittaa, koska säännöllistä jäsenluetteloa ei pidetty. Osa jäsenistä on kirjoittanut nimensä kerhon nimikirjaan, mutta kaikkien nimiä ei sieltä löydy. Jonkinlaisen yleiskuvan jäsenmääristä saa kuitenkin kokousten pöytä-

kirjojen osanottajien oli melko runsas esim. syyslukukaudella 36 osanottajan määrää loppua kohti jäsenmäärä ylittyä 20 osanottajaan vain kymmenkunta alkuvuosiin saakka kokouksessa 13. 10. 1948 läsnä hämmästyttävällä määrällä yli 15:kin». Kerhon toimintajajakorkeakoulun kokouksissa lähen- jo 40 osanottajan

Rauhallinen kehitys luvun loppupuoliskolla määrää yli 3000:n. Yli eli miltei yhtä paljon vuotta aikaisemmin laskunta enää entisenä kaikista sille kuulu- beaanikasvatus ker- omiaan lisäämään kaikki savo-karjalai- lakkasi olemasta suurperhe, jota liian tuli sääntöjenmuka- kaipaavat teeillat ja- vat mitä parhaassa- nen kerhokausi oli- kaasti ajamaan os- kyvänä toimenpitee- sa 8. 5. 1956. Lähe- Kaarlo Hartialaa, jo- senmäärä seuraava- organisation luomi- hoista ensimmäisen- tautui Turun Yliopi- valittiin lähetystö- rille sen hyväksym- tulevan osakunnan- kuraattori Mauno M- Seppo Knuutinen. Y- hetystölle ilomieli- Turun Yliopiston er- Savo-Karjalainen Ke- sillä se elää yhä si- juhlaa me nyt vieta-

kirjojen osanottajaluvuista. Näyttää siltä, että sodan jälkeen kerhossa oli melko runsaasti säännöllisesti kokouksissa käyviä jäseniä. Niinpä esim. syyslukukaudella 1946 saavutettiin eräässä kokouksessa peräti 36 osanottajan määrä. Tämä on suurin koko 40-luvulla. Vuosikymmenen loppua kohti jäsenmäärä ilmeisesti pieneni, sillä kokouksissa ei useinkaan ylitetty 20 osanottajan määrää, ja usein kerholaisia oli koossa vain kymmenkunta. Näin vähäisenä kerholaisten joukko pysyi 50-luvun alkuvuosiin saakka, jolloin jäsenmäärä alkoi vähitellen lisääntyä. Kokouksessa 13.10.1952 totesi silloinen sihteeri Sakari Vihonen olleen läsnä hämmästyttävän runsaslukuisen joukon, »arviolta yli 10, saattoi olla yli 15:kin». Kerhon toimintaan osallistui noina vuosina myös opettajakorkeakoulun savo-karjalaiset opiskelijat, joita joskus saattoi olla kokouksissa lähemmäs 10. Vuonna 1954—55 saavutettiin kokouksissa jo 40 osanottajan raja.

Rauhallinen kehitys rikkoutui kuitenkin hyvin perusteellisesti 1950-luvun loppupuoliskolla. Viidessä vuodessa kohosi yliopiston opiskelijamäärä yli 3000:n. Yksin vuonna 1959 kirjoitautui uusia opiskelijoita 755, eli miltei yhtä paljon kun yliopiston koko opiskelijamäärä oli ollut 5 vuotta aikaisemmin. Jäsenmäärän näin nopeasti kasvaessa ei ylioppilaskunta enää entisen organisaationsa puitteissa pystynyt huolehtimaan kaikista sille kuuluvista tehtävistä. Ensimmäisenä jäi ylioppilaskunnan beanikasvatus kerhojen huoleksi syksyllä 1955. Tämä oli luonnollisesti omiaan lisäämään kerhon toimintaa, toihan pakollinen beanikasvatus kaikki savo-karjalaiset uudet opiskelijat kerhon piiriin. Samalla kerho lakkasi olemasta vain muutaman kymmenen jäsenen muodostama suurperhe, jota liiat muodollisuudet ja säännöt eivät kahlinneet. Tilalle tuli sääntöjenmukainen virkakoneisto, säännölliset kokoukset, ohjelmaa kaipaavat teeillat ja aivan liian nopeasti kasvava jäsenmäärä, jotka olivat mitä parhaassa sopusoinnussa Parkinsonin lain kanssa. Varsinaisen kerhokausi oli päättymässä. Kerhon piirissä ruvettiin innokkaasti ajamaan osakuntajärjestelmään siirtymistä. Ensimmäisenä näkyvänä toimenpiteenä oli inspektorin valitseminen kerholle kokouksessa 8.5.1956. Lähetystö kävi pyytämässä tähän tehtävään professori Kaarlo Hartialaa, joka ilmoitti mielihyvin suostuvansa. Kun kerhon jäsenmäärä seuraavana syksynä kasvoi jälleen lähes sadalla, kävi uuden organisation luominen välttämättömäksi ja niin kerho maakuntakerhoista ensimmäisenä kokouksessaan toukokuun 9. päivänä 1957 julistautui Turun Yliopiston Savo-Karjalaiseksi Osakunnaksi. Kokouksessa valittiin lähetystö heti ilmoittamaan tehtyä päätöstä yliopiston rehtorille sen hyväksymistä ja vahvistamista varten. Lähetystöön kuuluivat tulevan osakunnan ensimmäinen inspehtori, professori Kaarlo Hartiala, kuraattori Mauno Mielonen sekä cives Kirsti Helle, Viljo Laitinen ja Seppo Knuutinen. Yliopiston rehtori, professori Osmo Järvi ilmoitti lähetystölle ilomielin hyväksyvänsä tehdyn päätöksen sekä esitti tälle Turun Yliopiston ensimmäiselle osakunnalle lämpimän tervehdyksensä. Savo-Karjalainen Kerho oli siirtynyt historiaan, mutta vain nimellisesti, sillä se elää yhä siinä Savo-Karjalaisessa Osakunnassa, jonka 40-vuotisjuhlaa me nyt vietämme.

Turun Akatemian aikojen opiskeluelämän ehkä luonteenomaisin ilmiö oli niinkutsuttu pitäjänkäynti, jolla nimellä kutsuttiin 1600-luvulla opiskelijapalkkasysteemiä. Opiskelijat, pappiskokelaat ja koulujen yläluokkalaiset, joita kansa kutsui yhteisesti teineiksi, kiersivät loma-aikoinaan maakunnissa keräämässä varoja tulevan talven opintoihin. Järjestelmää yritettiin saada lakkaamaan useaan otteeseen, mm. säätivät valtiopäivät v. 1624 tarkoitukseen maanomistajien maksettavaksi erityisen teinirahan, mutta pitäjänkierto eli sitkeästi aina 1800-luvulle asti. Teinit olivat näet kansan suosiossa lauluineen ja iloisine kepposineen. Suhde ei ollut myöskään niin yksipuolinen kuin ensitarkastelulta luulisi, teinit näet antoivat maakunnan väestölle vastalahjaksi saamastaan taloudellisesta tuesta kulttuuri- ja sivistyksellisiä vaikutteita. Samalla he myös toimittelivat sellaisia seurakuntalaisten asioita, joissa oppineisuus kansan mielestä yleensä oli tarpeen. Milloin tavataan teini jonkin pitäjän kirjurin tehtävistä, milloin taas seurakunnan urkurina tai kanttorina. Teinien ja maakunnan väestön kesken vallitsi siis molemminpuolinen sivistyksellisen-taloudellisen vuorovaikutus. Tästä voidaan löytää yksi syy sen talonpoikaissukupolven valistuneisuuteen, joka oli kansamme selkärangana sen itsenäisyystaistelussa. Kansa oli oppinut elämään myötä teiniensä opiskeluaajan vaikeuksissa ja samoin oli teineillä tallella talonpoikaissydän, joka iloitsi hyvästä sadosta yhdessä kotiväkensä kanssa. Kuitenkaan eivät teinien suhteet olleet mitenkään organisoidut, ne lepäsivät spontaanisella yhteenkuuluvaisuudentunteen pohjalla. Teinit eivät tunteneet mitenkään etäännyneensä kotiseudustaan eikä sen kansasta, vaan tunsivat yhä kuuluvansa siihen kansanosaan, josta olivat lähtöisin. Siksi autoitkin kotiväki auliisti omia poikiaan, vaikka kutsuikin heitä toisinaan maistereiksi.

Kun 1900-luvun toisen ja kolmannen vuosikymmenen vaihteessa Turun Suomalainen Ylioppilasseura ryhtyi kansalaiskeräyksellä kokoamaan varoja suomenkielisen yliopiston perustamiseksi Turkuun, voitiin kohta todeta, että kansa oli asialle myötämielistä. Niinpä yllätyksellisen lyhyessä ajassa saatiin kokoon summa, joka hyvin riitti yliopiston perustamiseen ja tarvittavan talon hankkimiseen. Eikä sama henki ollut kuollut vielä silloinkaan, kun kolmekymmentä vuotta myöhemmin kerättiin varoja yliopiston laajentamiseen ja uusiin rakennuksiin. Suotta siis ei yliopistoamme mainita »vapaan kansan lahjana vapaalle tieteele». Yliopistomme on kansamme sivistystahdon uljaimpia monumentteja samalla kun se on osoitus siitä, että kansa tuntee yliopiston omakseen. Tieteen ja sivistyksen vaaliminen tunnetaan koko kansan asiaksi, eikä vain jonkin yhteiskuntaluokan tehtäväksi. Tunnetaan, että kansallisen sivistyksemme vaaliminen on kansamme suotuisan kehityksen perusehto ja että kansamme on itse huolehdittava kulttuurinsa kehittämistä. Suomalaisina olemme yksimielisiä siitä, että yliopisto on eräs yhteiskuntamme kaikkein tärkeimmistä osasista.

Mutta mikä sitten posti on huomattavasti sovi opiskelijalle sa Ylioppilaan ei kats toisaalta kyllä myö muilla kansalaisilla mielellä kansamme asemaa vasten nä ja toisinaan sääliä nioittavasta arvost Ylioppilaat eivät ol sialistisilla liikkeillä maan julki sitä, ett laiminlyöntejä, joi jain opiskeluedelly Mutta vaikka valti nut, ei se silti me nit omakseen olisi san syviin kerroks vieraantunut juuris enää vain niin har Muistetaan, että yl tetaan, mistä kans nimitys on muutt ylioppilasta pidetä ylioppilas onkin tä menettänyt entise

Etsittäessä syitä siksi muistettava, tanut yhteiskunnal aitojen kaatumises asia on, että kuite sistaan. Yhteiskun temmälle menevää toinen toistensa pyrkimys voimakk etujärjestöjen avu jota yhteiskunnan maaseudun sivisty virkamiehet ole e vaan virkakoneisto ten kaupunkien v samalla lailla tule edustaja.

Mutta mikä sitten on ylioppilaan asema nyky-yhteiskunnassa? Helposti on huomattavissa, ettei ylioppilaalla enää ole sitä asemaa, joka soi opiskelijalle sata vuotta sitten ennenaikaisen »maisterin» nimen. Ylioppilaan ei katsota enää olevan mitenkään erikoisasemassa, vaikka toisaalta kyllä myönnetäänkin hänellä olevan vaikeuksia enemmän kuin muilla kansalaisilla. Ylioppilaat itse kutsuvat itseään toisinaan leikkimielellä kansamme proletariaatiksi, mikä ehkä ylioppilaan taloudellista asemaa vasten nähtynä ei ole niinkään huono oivallus. Myötätuntoa ja toisinaan sääliäkin nyky-ylioppilas kyllä saa osakseen, mutta kunnioittavasta arvostusasemasta ei voida parhaalla tahdollakaan puhua. Ylioppilaat eivät ole julistautuneet sorretuksi kansanosaksi niinkuin sosialistisilla liikkeillä on tapana, mutta viimeaikoina on kyllä pyritty tuomaan julki sitä, että ylioppilaat on unohdettu. Tällöin tarkoitetaan niitä laiminlyöntejä, joihin valtiolta on syyllistynyt unohtaessaan opiskelijain opiskeluedellytyksille välttämättömät uudistus- ja rakennustyöt. Mutta vaikka valtiolta näin mielestämme onkin ylioppilaan unohtanut, ei se silti merkitse sitä, että se kansa, joka aikoinaan tunsii teinit omakseen olisi hyljännyt ylioppilaansa. Kuitenkaan suhteemme kansan syviin kerroksiin eivät ole enää mitenkään läheiset. Ylioppilas on vieraantunut juuristaan. Yhteys on kyllä olemassa mutta, se pääsee enää vain niin harvoin näkyviin muuten kuin etäisenä myötätuntona. Muistetaan, että ylioppilas on osa kansasta ja entistä selvemmin muistetaan, mistä kansanosasta ylioppilas yleensä on lähtöisin. Maisterinimitys on muuttunut värittömäksi »opiskelijaksi» eikä muutenkaan ylioppilasta pidetä vielä mitenkään erikoisemmin oppineena. Vaikka ylioppilas onkin tässä suhteessa lähempänä kansaa on hän kuitenkin menettänyt entisen erikoisasemansa teininä, kansan lempilapsena.

Etsittäessä syitä ylioppilaan vieraantumiseen kotiseudustaan on ensiksi muistettava, miten maamme muuttuminen teollistuvaksi on muuttanut yhteiskunnallisia oloja yleensä. Puhutaan yhteiskunnallisten rajainten kaatumisesta ja yhteiskuntaluokkien sulautumisesta, mutta tosiasiassa on, että kuitenkin kansamme eri osat koko ajan vieraantuvat toisistaan. Yhteiskuntamme kehityksen tendenssinä voidaan pitää yhä pitemmälle menevää erikoistumista kansanosiin, joilla ei ole kosketusta toinen toistensa kanssa. Tätä jakautumista on omiaan korostamaan pyrkimys voimakkaaseen oman ryhmän etujen ajamiseen erilaisten etujärjestöjen avulla. On syntynyt uusi yhteiskuntaluokka, työväestö, jota yhteiskunnan on ollut pakko suojella erikoissäädöksin. Enää ei maaseudun sivistyneistö harjoita maanviljelystä kuten ennen, eivätkä virkamiehet ole enää samalla tavalla kansan palvelijoita kuin ennen, vaan virkakoneiston valtava paisuminen on sulkenut virkamiehet suurten kaupunkien virastotalojen uumeniin. Enää ei nähdä ylioppilaassa samalla lailla tulevaa kansan palvelijaa vaan tuleva hyvinvointiluokan edustaja.

Toisena syynä vieraantumiseen on pidettävä nykyisen ylioppilastulvan aiheuttamaa arvostuksenalentumista. Ylioppilaita on niin paljon, ettei tuon aseman saavuttamista pidetä erityisen suurena ansiona, varsinkaan kun pelkkä valkolakki ei vielä oikeuta mihinkään. Kuitenkin pidetään korkeakoulunuorisoa omalaatuisena poikkeuksellisenä ilmiönä, jolle toisinaan on sallittua sellainen, mikä muiden tekemänä herättäisi pahennusta. Vaikka ylioppilas, kuten edellä jo mainitsin, ei ole enää erikoisasemassa, ovat he kokonaisuutena kuitenkin vieläkin erityisasemassa oleva kansanosia.

Kaikkia syitä ylioppilaiden vieraantumiselle suuresta kansasta ei tämän esityksen puitteissa voida käsitellä, mutta silti kohdistaisin vielä huomion nykyisen opiskelun vaikutuksiin ylioppilaiden kotiseutuharrastuksiin. Valtavasti nopeutunut opiskelutahti ei enää jätä opiskelijalle kyllin aikaa opiskeluajan harrastuksille. Vaikka valmistumisajat eivät olekaan lyhentyneet, vaatii nykyinen opiskelu kuitenkin niin paljon intensiivisempää työskentelyä, ettei opiskelijan henkisestä kapasiteetista riitä monasti osastakaan muuhun kuin rentouttaviin harrastuksiin opiskeluaikana. Lisäksi on verrattomasti useamman nykyään oltava opiskelunsa ohella ansiotyössä, mikä monasti uhkaa valmistumistakin. Toisaalta ovat taas ylioppilasjärjestöjen tehtävät kasvaneet niin suuruuntaisiksi, että toiminta maakunnissa on ollut pakko keskittää vain kaikkein oleellisimpaan. Näin on suuri kansa jäänyt ikäänkuin syrjään ylioppilasjärjestöjen virallisena toiminnan kohteena lukuunottamatta harvoja suurisuuntaisia tempauksia. Niissäkin ylioppilaat esiintyvät yhteisenä joukkona ajaen milloin mitään asiaa. Tällaiset joukkotempaukset eivät suinkaan aina lähennä ylioppilasta suureen kansaan vaan monasti pikemminkin päinvastoin. Lisää vieraantumista aiheuttaa se, että ylioppilaat, silloin harvoin kun tulevat kansan keskuuteen, puhuvat heille vain vieraista asioista tai ajavat vain omaa asiaansa. Olisi luotava uusi suuntaus niin, että ylioppilaat esiintyisivät kotiseuduillaan ylioppilaina eikä milloin minkin corporation edustajana ja että emme aina olisi pyytämässä, vaan veisimme jotain vastalahjaksi. Maakunnassa olisi esiinnyttävä suuren yhteisen kansan jäsenenä ja tulevana palvelijoina eikä tulevana hyvinvointiluokan edustajina. On esitetty ajatus, jonka mukaan kuluneen sosialististen uudistusten vuosikymmenen jälkeen olisi kansamme historiassa seurattava kulttuurin kehittämisen vuosikymmen. Yhteisiä varoja ja voimia olisi voimakkaasti kiinnitettävä kulttuurimme kehittämiseen. Mutta, jottemme me ylioppilaat olisi yksinomaan saavana osapuolena, olisi suomalaisen ylioppilaselämän historiassa seuraava vuosikymmen nimitettävä kotiseudun vuosikymmeneksi.

Osakuntamme on viime vuonna sisäisesti voimistunut ja kehittynyt. Se on saanut ne toimintamuodot, jotka sisäisesti takaavat sille jatkuvuuden. Osakuntamme on ikäänkuin kasvanut sisäisesti täysimittaiseksi. Mutta tällä hetkellä on ulospäin suuntautuva toimintamme jäänyt kerhoasteelle. Taloudelliset vaikeudet ovat muodostuneet osakun-

nan toiminnalle jatkuvaksi kompastuskiveksi. On havaittu, että ainoa suunta, mistä taloudellista apua on odotettavissa, on oma maakuntamme. Meidän on pakko olemassaolomme turvaamiseksi saada toiminnallemme taloudellista tukea. Ilman sitä emme voi ennenpitkää enää hoitaa tehtäviämme ja velvollisuuksiamme jäseniämme kohtaan. Osakunta on opiskelijalle välttämättömyys; osakunnan suomat mahdollisuudet rentoutumiseen, vapaa-ajan viettoon ja itsensä kehittämiseen kuuluvat opiskelijan välttämättömyksiin, hänen opiskeluedellytyksiinsä. Osakunnan toiminta ei saa kärsiä taloudellisista seikoista, vaan niiden tulee olla virikkeenä entistä aktiivisemmalle toiminnalle.

Osakuntamme onkin ryhtyessään suunnittelemaan uudelleen kotiseututoimintaansa, tullut siihen tulokseen, että se on toinen sen kahdesta tärkeimmästä toimintaprojektiosta viihtyvyytoiminnan ohella. On tajuttu, että olemassaolollemme on välttämätöntä luoda valtavylyä korkeakoulukaupungistamme kotiseudullemme. Sitä pitkin johdetaan molemminpuolinen vuorovaikutus kotiseudun ja sen ylioppilaiden välillä. Kotiseudulle on tärkeätä, että ylioppilaat pysyvät yhteydessä kotiseutuunsa, jotta voitaisiin torjua nykyaikana pulmaksi muodostunut akateemisesti koulutetun kansanosan siirtyminen etelän asutuskeskuksiin. Mihinkään konkreettiseen ei tämän suppean kirjoitelman puitteissa ole tarkoitus mennä, mutta itsestään selvää lienee, että paljon on tekemättä. Mahdollisuudet korkeakoulunuorison ja kotiseudun vuorovaikutukselle ovat lukemattomat. Osakuntamme voimat eivät kuitenkaan riitä. Vaikutusalueemme suunnaton laajuus tekee mahdottomaksi kaikki suunnitelmat päästä saman toimivuoden aikana edes käymään jokaisella vaikutusalueemme paikkakunnalla. Ratkaisuna pulmaan on kaikkien ylioppilaskuntien itäsuomalaisten osakuntien yhteistyö, joka tätä kirjoitettaessa on jo pantu alulle.

Aina näihin päiviin asti ovat eri osakuntien maakuntatoiminnat olleet täysin koordinoimatta. Jokainen osakunta on ominpäin koittanut hoitaa suhteensa maakuntaan niin hyvin kuin on osannut. Tämä on joutanut huvittaviinkin piirteisiin. Esimerkiksi kaksi osakuntaa on saattanut järjestää opintokiertueen toisistaan tietämättä aivan samoille paikoille perättäin viikon väliajoin, tai kaksi veljesosakuntaa on saattanut viettää kesäpäiviään naapuripitäjissä samaan aikaan toisistaan tietämättä. Tällaiseen voimain tuhlaukseen ei meillä ylioppilailta ole varaa. Meidän on koottava voimamme ja lähdettävä maakuntiin ylioppilaina eikä eri osakuntien edustajina ja puhuttava siellä ylioppilain eikä eri osakuntien asiaa. On jälleen palautettava entisaikojen teinihenki »pitäjänkiertoineen». Suurten suunnitelmien edessä on yhdistyttävä mahdollisimman yhtenäiseksi joukoksi mutta ei rintamaksi. Ylioppilaiden on taas muodostettava joukko iloisia ja laulavia teinejä, joilla on jotain viemistä kotiseuduilleen. Tällaista joukkoa kansan karttuksa käsi avustaa. Olkoon meidän osakuntamme uuden kotiseudun vuosikymmenen tiennäyttäjät!

